

Uvnitř si přečtete: Jak dopadly volby • Jak lze zkrášlit autobusovou zastávku • Vychází kniha o šumavských pašerácích • Ocenění pro Café Charlotte • Eurozóna a my, běžní občané • Co se suchými lesy na Šumavě • Třetí ročník výstupu k Juránkově chatě • Proběhl první pořad v cyklu Fanda se vrací • Nové turistické trasy • Co se psími výkaly • pravidelné rubriky

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XII LISTOPAD 2012 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj

Vítání občánků ve znamení dvojčat

Den před Halloweenem 30. 10. 2012 ve 14 hodin v obřadní síni MÚ Železná Ruda proběhlo letos v pořadí již druhé vítání občánků. Starosta města Michal Šneberger, sekretářka Anna Šebelíková a matrikářka Irena Liebl společně přichystali uvítání pro osm miminek, čtyři děvčátka a stejný počet chlapečků. Slavnostní obřad byl výjimečný tím, že se mezi nimi objevila hned dvojčata – Adriana a Kristián Kočí a Lucie a Michaela Sekyrový. Zástupci našeho města ve společnosti rodinných příslušníků všech přítomných miminek dále přivítali Jiřího Řehulku a jeho starší sestru Hanu, Matyáše Sýkoru a Jakuba Hozmana. Starosta ve své řeči zdůraznil zejména důležitost rodiny s odpovídajícími rodičovskými vzory pro děti. O zpestření programu se postarala skupinka dětí ze třídy Sluníček místní MŠ. Novopečeným občánkům předškoláci sólově i sborově zarecitovali. Přidali také písničku a tanec se závoji. Na každou z maminek poté čekalo podepsání úředních listin, květina a peněžitý dar. Fotografování, úsměvy a příjemná konverzace nebraly konce. Ani tentokrát se obřadní síni nerozezněl pláč. Miminka pozorně sledovala veškeré dění. Snad si uvědomovala důležitost této chvíle. Kéž jim v životě nikdy nechybí teplo rodinného krbu, láska, péče a hlavně pevné zdraví!

LCK

Vítání občánků proběhlo 30. 10. 2012 v obřadní síni MÚ v Železné Rudě, kde rodiče s dětmi přivítal starosta města Michal Šneberger, Anna Šebelíková a matrikářka Irena Liebl. Redakce gratuluje

Na MÚ před Informačním turistickým centrem vás uvítá dřevěný rys

Od středy 31. 10. číhá v přízemí Městského úřadu rys. Je dřevěný. O zhotovení rysa se postarala reklamní a produkční agentura RLA Stallion, pořadatel kulturních, reklamních a zábavných akcí v Plzni. Tato agentura provozuje například Muzeum strašidel na nám. Republiky v Plzni nebo Zajičkův pohádkový statek v Brásích u Rokycan. Vyřezávání dřevěných soch patřilo k doprovodnému programu Rysích slavností v roce 2009. Rys tu doslova vznikl před očima návštěvníků péčí sochaře Jana Švadlenky, který před patnácti lety ukončil dráhu fotbalisty Slavie a dal se na řezbářství. Švadlenka je také autorem tři metry vysoké, ze dřeva vyřezané hlavy kašpara. Kašpar od roku 2009 stojí na návsí obce Vlkov na Náchodsku. Je to zřejmě největší socha hlavy v Evropě. Švadlenka ji vyrobil z kmene lípy již za čtyři dny motorovou pilou a dlátem. Rys se docela hodil k mottu,

pod kterým se Rysí slavnosti odehrávaly: Tierisch wild, zvířecky divoký. A tenhle vyřezaný rys byl skutečně zpočátku divoký a utrpěl při svém divočení újmu, když utekl do hotelu Belvédér. Potom dlouho odpočíval. Až letos ho opravili zaměstnanci Technických služeb města Vlastimil Vidlák, Karel Matějka a Jan Mucko. Rys se od té doby těší zase pevnému zdraví a láká návštěvníky do Informačního a turistického centra a Městského úřadu.

Příběhy neživých živočichů na Městském úřadu jsou vůbec zvířecky divoké. Vycpaná vydra, která shlíží na návštěvníky v Turistickém informačním centru, je velmi populární tvor. Jde o vydru říční, přejetou u čerpací stanice Benzina na konci roku 2009. Po nehodě sice zvíře uhynulo, ale nebylo příliš zdevastované. V únoru

Šťastní rodiče s malými občánky

Jubilea listopad 2012

Blahopřejeme říjnovým jubilantům:

pí. Hana Šmídová, Hojsova Stráž

Zároven blahopřejeme naší
spoluobčance nad 80 let,
která v měsíci listopadu oslaví
své narozeniny:

**pí. Miroslava Gaigerová,
Železná Ruda**

Všem přejeme pevné zdraví, hodně
radosti a spokojenosti a do dalších let
jen to nejlepší.

Sociální komise

*Prošli jste rozkvetlou loukou mládí,
po cestě utrhlí kytičku pro vzpomínky
na lidské jaro, jež nikdo nenahradí,
na první políbek, na prstýnky,
na modrou oblohu i černé krupobítí,
na slzy deště i zvonivý smích.
V životě slunce vždy zlatě nesvítlí,
však nežít rád – přec by byl hřích.*

10. listopadu 2012 oslavili výročí
„ZLATÉ SVATBY“

Anna a Petr Coufalovi

*Naši rodičové,
děkujeme Vám za Vaši lásku, starostlivost a trpělivost,
se kterou jste se nám věnovali.
Do dalších společných let Vám přejeme spoustu radostí, pohodu
a především zdraví.*

Petr, Roman a Gábina s rodinami

Informace pro občany

Zastupitelé města Železná Ruda opětovně schválili na posledním veřejném zasedání (dne 3. 10. 2012) příspěvek ve výši 500,- Kč pro občany Železné Rudy, kteří v tomto roce dovrší 62 let a více (nevztahuje se na členy Svazu zdravotně postižených – členové SZP tento příspěvek již obdrželi prostřednictvím své organizace). Příspěvek je určen na nákup léků, vitamínů apod. v lékárně U Sněžného orla, Špičácká 228. Čerpání do 31. 1. 2013. Poukázky si vyzvedávejte na Městském úřadu, Správní odbor. Bližší informace: č. tel. 376 361 225, 224 nebo 724053791.

MěÚ Železná Ruda, Správní odbor; Caroline Zahradníková

Výzva k podání nabídky

Sportovní klub Špičák vyzývá zájemce k podání nabídky na nájem části lyžařského areálu Belvedér

1. Zadavatel je zastoupen předsedou výkonného výboru Ing. Petrem Pohankou, Sportovní klub Špičák, o.s., Chata Hořec 392, 340 04 Železná Ruda – Špičák, IČ: 518654

2. Vymezení předmětu nájmu

- a) Nájem lyžařského vleku Tatrapoma H-80 včetně soustavy zasněžování a kontrolní stanice vleku
- b) Nájem lyžařského vleku Engadin I a Engadin II včetně souvisejících nemovitostí – provozní stanice Engadin I a Engadin II, chaty Diana a kontrolní stanice vleku.

3. Doba a místo plnění zakázky

Předpokládaná doba nájmu na LV Tatrapoma H-80 včetně příslušenství na 10 let s možností prodloužení. Předpokládaná doba nájmu na LV Engadin I a II včetně příslušenství na dobu neurčitou s roční výpovědní lhůtou.

Místo plnění – LA Belvedér

4. Podrobné zpracování nabídky dle pokynů, které poskytne zadavatel na vyžádání (nejpozději do 20. 11. 2012) na e-mailové adrese pohanka@bis-as.cz

5. Výběr nejvhodnějšího uchazeče bude proveden dle ekonomické výhodnosti a reálnosti nabídky.

6. Kontakt: Petr Pohanka, předseda výkonného výboru SK Špičák, tel. 602 414 296 nebo výše uvedený mail.

V Plzni 30. 10. 2012

Zájem o práci • Zájem o práci • Zájem o práci • Zájem o práci

Jsem pár Jana a Pavel. Jsme ročník 1971 a 1961. Máme zájem o práci, případně jen sezónní, v penzionu či hotelu. Máme praxi – já osobně šestiletou jako kuchař. Partnerka rovněž. Pracoval jsem několik let i jako údržbář na horských hotelích v Orlických horách. Jinak jsem profesí vyučený umělecký truhlář. Partnerka má středoškolské vzdělání. Deset let se věnovala účetnictví, vedoucí stravování, posléze vedoucí v potravinách. Jazyková vybavenost – angličtina. Poslední pracovní činnost byla vedoucí informačního centra region Orlické hory. Baví nás práce mezi lidmi a ve službách. Uvítáme jakoukoli práci ve výše zmíněných objektech – hotely, penziony. Pokojská, údržbář, pomocná kuchařka, kuchař, servírka apod. Děkujeme předem za případné odpovědi. Pavel Matyáš, Hradec Králové, Edvarda Beneše 1430, mail: pajamaty@tiscali.cz, tel: 737 467 489

Na MÚ před Informačním turistickým centrem vás uvítá dřevěný rys

Dokončení ze strany 1

2010 sehnalo město po delším hledání preparátorský ateliér Miloš a Martina Maluchovi v Ostravě Hrabůvce, kde byli ochotni vycpat zvíře, uložené zatím v mrazáku. Celá mašinerie s vydrou nebyla jednoduchá. Správa NP a CHKO Šumava musela tehdy vydat ve správním řízení výjimku ze zákazu držet a dopravovat zvláště chráněného živočicha za účelem jeho preparace a vystavení. Konečně 16. 3. 2010 se železnorudská vydra dostala do Ostravy Hrabůvky. Tam měli ale plně ruce práce s preparováním jiných saveců a afrických trofejních zvířat. Bylo třeba nejprve vyrobit napří-

klad skleněné oči podle vzorníku preparátorů. Nakonec byla za cenu 6000,- Kč vydra preparovaná (vycpaná) a předaná Městskému úřadu po roce – konkrétně 11. 4. 2011.

Rys ostrovid – erbovní zvíře našeho města v programu Tierisch wild – vítá návštěvníky radnice

Rudolf Salvetr:

Šumava otevřená lidem – Školy tu musí zůstat – Bez silnic nebude práce

Takto zněly tři hlavní body volebního programu Rudolfa Salvetry, kandidáta na senátora za Domažlicko a Klatovsko. K diskusi na tato témata vyzval Rudolf Salvetr 16. 10. železnorudské občany v restauraci Böhmerwald, kterou v rámci předvolební kampaně před druhým kolem voleb navštívil. Setkání s Rudolfem Salvetrem se mělo konat v úterní podvečer v cukrárně Sněhurka, díky sponzorskému příspěvku bylo ale před samým zahájením přesunuto do restaurace penzionu Böhmerwald.

O správnosti této volby nakonec přesvědčila i účast zájemců, před zahájením této besedy již v restauraci na Rudolfa Salvetry čekalo více než čtyřicet posluchačů. Přítomné přivítal starosta Železné Rudy, představil Rudolfa Salvetry nejen jako stranického kolegu, ale i jako přítele, a vyjádřil mu podporu před druhým kolem senátních voleb. Poté si vzal slovo Rudolf Salvetr a podrobněji se rozhovořil o třech pilířových bodech jeho programu. Uvedl, že on sám je zastáncem otevřené Šumavy, ale také všeho, co s tím souvisí. Prioritou je samozřejmě udržení obyvatel v obcích a městech, což předpokládá dostupnost jak škol, tak pracovních příležitostí. I odpovídající kvalita a údržba silnic může ovlivnit počet turistů, kteří mají o náš region zájem. On sám se prý setkal v diskusi na parlamentní úrovni i s názorem, že pokud máme v naší republice území, kde je zachována původní tvář krajiny, bylo by vhodné omezit na Šumavě hospodář-

skou a podnikatelskou činnost, a nejlépe zde vytvořit skanzen. Už interpretace tohoto názoru se samozřejmě setkala s okamžitou odezvou přítomných posluchačů – vždyť každý, kdo alespoň trochu poznal Šumavu, zná její rozlohu a počet obyvatel, tu nemůže přece chtít vybudovat něco, co náleží spíše kanadským národním parkům. Dále Rudolf Salvetr odpovídal na dotazy týkající se zákona o Národním parku Šumava, o výstavbě klatovské nemocnice, průtahu

Železnou Rudou. K dalším tématům patřily i výsledky prvního kola voleb, zaměstnanost a platové podmínky v regionu. Kromě jiného se posluchači pozastavili i nad zdravým rozumem takových politiků, kteří zastávají výše citovaný názor o vybudování divočiny na Šumavě. Besedu Rudolfa Salvetry s občany Železné Rudy ukončil po vyčerpání všech aktuálních dotazů po sedmé hodině starosta Železné Rudy.

Pavla Šebestová

Rudolf Salvetr při debatě s občany v restauraci Böhmerwald

Výsledky senátních voleb Domažlicko a Klatovsko

*Jan Látko, ČSSD,
51,56%*

*Rudolf Salvetr, ODS,
48,43%*

Výsledky krajských voleb Plzeňský kraj

ODS 26,48%
ČSSD 24,89%
KSČM 20,93%
TOP+STAN 5,5%

Výsledky voleb regionu Železná Ruda

Krajské volby: ODS 30,23%, ČSSD 21,26%, KSČM 20,26 %, Strana práv občanů Zemanovci 8,97%. Relativně dobře se umístila Koalice pro Plzeňský kraj s 4,65% a Česká pirátská strana se 3,32%. Nejhorší dopadla strana Volte Právý blok (Petr Cibulka). S nulou odešli Národní socialisté a Balbínova poetická strana.

Na Špičáku získala ODS 45,90%, ČSSD 16,39%, KSČM 18,03 %, SPOZ 4,91%. Nej-

méně hlasů dostala DSSS, Koalice pro Plzeňský kraj a Strana zelených. Nulovou pozici získalo Sdružení nestraníků, Sdružení pro náš kraj, Národní socialisté, Balbínova poetická strana, Strana zdravého rozumu a Strana svobodných občanů.

V Hojsově Stráži dostala ODS 22,44%, KSČM 24,48%, ČSSD 16,32% a SPOZ 8,16%. Nejméně hlasů DSSS. S nulou odešly strany Volte pravý blok, Národní socialisté, Balbínova poetická strana, Strana zelených, Strana zdravého rozumu a TOP 09 + Starostové. Celková volební účast ve všech třech okrscích byla 35,21 %, nejvíce se v poměru k počtu občanů volilo v Hojsově Stráži.

Volby do senátu: Jan Látko ČSSD (první kolo 25,39%, druhé kolo 51,56%). Rudolf Salvetr ODS (první kolo 22,10%, druhé kolo 48,43%). Jan Rejček KSČM (první kolo 18,15%). Jiřina Rippelová, nezávislá za SPOZ (první kolo 17,56%). Michal Janek Top + Starostové (první kolo 14,56%). Volební účast ve všech třech okrscích dohromady v 1.kole byla 37,11%, ve druhém kole 22,73%. Zajímavé bylo, že v Železně Rudě a na Špičáku v prvním kole zvítězili s přehledem Rudolf Salvetr a Jiřina Rippelová, zatímco v Hojsově Stráži Jan Rejček (KSČM) a Rudolf Salvetr (ODS).

Ve druhém kole zvítězil v Železně Rudě Jan Látko, na Špičáku s přehledem Rudolf Salvetr a v Hojsově Stráži nerozhodně Jan Látko (ČSSD) a Rudolf Salvetr (ODS).

✉ Předvolební dopis čtenáře ✉

Posílám námět k zamyšlení. Politika mě štve, většina politiků napříč politickým spektrem taktéž. Nefandím žádné současné straně a nikdy bych už do politiky nešel. Přesto do ní tímto dopisem maličko zafužuju, protože jsem přesvědčen, že pro Klatovy, Klatovsko a celou Šumavu by mohlo být velkým přínosem zvolení Rudolfa Salvetry do senátu. Pozor!!! Domažličáci a Chodové jsou větší patrioti a půjdou hlasovat pro svého Látku a ve prospěch svého města a regionu ve velkém počtu. Oni měli vždycky své lidi na správných místech na rozdíl od Klatováků. Naštěstí je jich málo, tak máme šanci. Teď konečně mají Klatováci, ale i Sušičáci a Horažďovíci šanci.

Jaroslav Frič, Klatovy

Čeká se na zimu a na volby prezidenta

Na Městském úřadu uvítali, že je v provozu nový traktor New Holland 6020 s čelní radlicí. Bude se starat především o zimní údržbu v Železné Rudě a jezdit s ním budou Miroslav Houška a Jan Zelenka. Správní odbor měl plně ruce práce s přípravou krajských a senátních voleb (článek k volbám na straně 3). Volby na MÚ, obrazně řečeno, začínají devadesát dní před termínem voleb. Připravují se voličské průkazy a sestavují okrskové volební komise. Ještě patnáct dnů po ukončení voleb je na Městském úřadě pořad volebně živo. Třídí se výsledky voleb a archivují se.

Byly už také vyhlášeny prezidentské volby, první přímé v historii samostatné ČR. Termín

prvního kola je 11. a 12. 1. 2013, eventuálně 25. a 26. 1. proběhne 2. kolo. Podle vedoucí správního odboru Caroline Zahradníkové se čeká nápor voličů, protože zájem zvolit si prezidenta republiky bude asi velký. Informace k volbám na Železnorudsku přinese Železnorudský zpravodaj 12/2012. Aktuálně probíhá příprava voleb. Už teď si občané mohou podávat žádosti o vydání voličského průkazu, budou-li volit prezidenta jinde než v Železné Rudě.

Správní odbor přijímá i žádosti o kácení dřevin rostoucích mimo les, které probíhá v období vegetačního klidu (přibližně od 15. 10. do 31. 3. dle klimatických podmínek). -rh-

Bude konečně otevřena tradiční cesta Luzenským údolím na Modrý sloup?

Zpřístupnění cesty Luzenským údolím na Modrý sloup na Šumavě, po němž roky volají turisté, je blíž než kdykoliv dříve. Otevření hraničního přechodu s Německem pro pěší napomáhá nová studie o výskytu vzácných tetřevů hluščů. Právě kvůli těmto ptákům nesmějí lidé údolím procházet. „Výsledky monitoringu tetřevů ukázaly, že vedení trasy přes Luzenské údolí představuje nejsnesitelnější řešení,“ poznamenal mluvčí šumavského parku Pavel Pečoušek. Nyní mohou turisté využívat trasu z Březníku k hranicím po úbočí hory Špičák. Lidé tudy procházejí lesem, kdežto středem údolí vede zpevněná trasa, okolo níž žije méně ptáků než kdekoli jinde. „To jasně vyplývá i z tříletého česko-bavorského monitoringu tetřevů hluščů v dané oblasti,“ řekl ředitel Národního parku Bavorský les Franz Leibl. Modrý sloup je hraniční přechod pod horou Luzný a dříve sem vedla pašerácká část Zlaté stezky, na níž se lidé vyhýbali mýtnému a clu. Hraniční přechod fungoval až do konce druhé světové války, ale po násilném odsunu Němců z českého pohraničí a po vzniku železné opony přestal být používán. Zkušebně byl otevřen až v červenci 2009. Z německé strany se dá pohodlně dojít až k přechodu i dnes, z české strany to právě kvůli ochraně tetřevů není možné. „V případě, že by se podařilo stezku Luzenským údolím otevřít, bylo by to pouze ve velmi regulovaném režimu. Stezka by zůstala po většinu roku uzavřena tak, aby byl jen hypotetické rušení vzácného tetřeva bylo omezeno na co nejmenší míru,“ uvedl ředitel šumavského parku Jiří Mánek. Jaromír Bláha z Hnutí Duha se okamžitě nechal slyšet, že pokud bude správa parku plánovat otevření původní cesty údolím, podají ekologičtí aktivisté trestní oznámení. „Není hotová studie vlivu na životní prostředí na populaci tetřeva,“ vysvětlil Bláha.

Václav Janouš, Mladá fronta Dnes, Jižní Čechy

Otištěno se souhlasem vedení redakce MFD

Autobusová zastávka jako místo kreativity

Plzeň 2015 o.p.s. nabízí zpestření společenského a kulturního života v našem regionu Nýrsko a Železnorudsko všem generacím. Zvláště zajímavou cílovou skupinou je mládež, současní teena-geři. Na venkově nemají příliš možností pro setkávání a často si také nevíme rady s programem pro jejich volný čas a i když mají volnočasová zařízení ve větších obcích pestrá nabídku, mládežníci se přesto scházejí jinde. V mnoha obcích potkáváme skupinky mládežníků na autobusových zastávkách. Chtějí nějaké svoje místo, trochu stranou dění, mimo oficiální zařízení k setkávání. Ne vždy ale souhlasíme se vším, co na zastávkách dělají, zvláště když po nich někdy na zastávkách zůstává i leccos poškozené.

Někteří kreativní členové Plzně 2015 o.p.s. si tohoto jevu na venkově všimli, protože jsou si vědomi, že s mládeží je potřeba komunikovat, spolupracovat s ní, napadlo je „jít“ za nimi právě do těchto autobusových zastávek. Zastávky pojmut jako místo k setkání, uspořádat tady nějakou aktivitu na míru mladým lidem, třeba i s jejich pomocí zastávky zvelebit, nějak ozvláštnit, pobýt tu a „pohrát si“. Plzeň 2015 sestavuje seznam autobusových zastávek na Plzeňsku v obcích, jejichž samospráva má zájem o spolupráci na přípravě programu na zastávce, především pro mládež. Tým Plzně 2015 by podle místních podmínek a zvyklostí ve spojení s vlastními možnostmi a nápady nachystal tipy a návrhy pro využití zastávek (může je zakomponovat do dalších výjezdů putovního Autobusu 2015 nebo uspořádat samostatnou akci nebo jen obcím poskytnout konkrétní scénář a produkční podporu). V případě zájmu o spolupráci mi prosím pošlete tipy na autobusové zastávky ve vašich obcích, které byste takto měli zájem využít nebo které myslíte, že by si to zasloužily.

Monika Ženišková, Region 2015 – Nýrsko a Železnorudsko, tel. +420 775 760 349, monika.zeniskova@region2015.cz, MAS Ekoregion Úhlava o.s., Náměstí 122, 340 22 Nýrsko

Jednal Výkonný výbor NP Šumava

Ekonomická situace v Národním parku Šumava nebo splouvání Vltavy byly hlavními body diskuse při řádném jednání Výkonného výboru Rady NP Šumava. Člen výkonného výboru Rady NP Šumava a zároveň předseda Svazu obcí v Národním parku Šumava Antonín Schubert řekl, že je potřeba úplnou koncepci péče o území, kterou by měla správa parku předložit. „Úsporná opatření, dopadající na toto území, mohou mít velmi negativní vliv jak na zaměstnanost místních obyvatel, tak na způsob péče o majetek. A to jak o lesní majetek, tak o provozní budovy Správy parku, cesty a návštěvnickou infrastrukturu. Jak obyvatelé, tak návštěvníci mají právo vědět, jak se snížené množství financí reálně v regionu projeví,“ uvedl Antonín Schubert. Ve splouvání Vltavy, které je součástí návštěvního řádu parku, vidí výkonný výbor nedostatky. „Chceme, aby byla stávající pracovní skupina koncepce splouvání řek v Národním parku Šumava obnovena, a navrhne to ke schválení nejbližší Radě NP Šumava. Svaz obcí dlouhodobě považuje problematiku splouvání za klíčovou pro turistický ruch i služby a tím i pro místní drobné

podnikatele,“ ujistil Schubert s tím, že výkonný výbor má do příštího týdne připomínkovat nový plán péče. Svaz obcí chce problematiku řešit, aby od nového roku byl klíčový dokument schválený.

Jana Vandlíčková, šéfredaktorka, Prachatický deník

Otištěno se souhlasem vedení redakce Prachatického deníku

Tudy cesta na přechod Modrý sloup pro normální smrtelníky nevede, hlásá tato zpráva. Nesmí se sem. Na téhle cestě Luzenským údolím byl po staletí čilý ruch mezi Čechami a Bavorskem, přesto tetřev přežil

Ze školy i za školou

Základní škola a Unie rodičů ČR uspořádaly den před podzimními prázdninami sportovní novinku, výběh všech pěti pater v budově základní školy. Celkem závodníci museli zdolat 109 schodů. Zazávodit si přišlo v doprovodu velkého počtu rodičů celkem 67 dětí. Dvacet závodníků přišlo z mateřské školky. Nejlepšími předškoláky byli Dominik Zelenák a Simona Podlešáková. V kategorii žáků první třídy běželi téměř všichni žáci. Nejlépe zvládli výběh do schodů Ondřej Vlach a Adéla Čechová.

První ročník schodoběhu

V kategorii 2. a 3. třída byli nejrychlejší Aleš Najman a Julie Kulhánková. Mezi nejstaršími žáky I. stupně nejrychleji vyběhli schody Jan Malý a Pavla Podroužková. Účast žáků II. stupně byla menší, ale přesto závody v obou kategoriích neztratily na zajímavosti. Mezi děvčaty byla nejrychlejší Jana Halamová ze 7. třídy a letošní nejrychlejší Schodák je Filip Najman. Nahoru vyběhl za 21 vteřin. Všichni účastníci obdrželi sladkou odměnu.

Ctirad Drahorád

Ředitel školy Ctirad Drahorád seznamuje mladé borce s pravidly závodu

Na startu schodoběhu bylo rušno

Sportovní gymnastika

Sportovní gymnastika je jeden ze zájmových kroužků. Vede ho paní učitelka Jana Prošková. Tento sport je mezi dívkami ZŠ ale i MŠ velmi

Skupina nejmladších gymnastek s pomocnicemi

Dívky 4. – 5. třídy

oblíbený. Dívky z mateřské školy chodí 6 a z 1. – 3. třídy chodí 11 dívek. Cvičí společně, a proto chodí paní učitelce pomáhat starší gymnastky

Pokračování na straně 6

Šťastní vítězové závodu s diplomy

• Ředitelský šuplík •

V minulém čísle jsem se věnoval financování projektu Peníze EU do škol. Nechtěl jsem opět psát o financování železnorudské školské organizace, ale můj klidný spánek školní peníze ruší. Je jich žalostně málo. Jenom na topení a svícení v obou budovách musíme dodavatelům zaplatit už dva milióny korun. Na ostatní nutný provoz zbývá velmi nízká částka (400 000,- Kč) z rozpočtu.

Ale pryč od financí. Ve škole máme už dva měsíce za sebou. Ve škole jsme zažili několik hezkých akcí, jako byla exkurze sedmáků a osmáků v Klatovech s odborným dějepisným výkladem, svátek Halloween pro žáky I. stupně nebo humorné ale poučné divadelní představení. Žáci jsou už ve studijním tempu, učitelé se zaujetím vzdělávají vaše děti. Za chvíli budeme hodnotit I. čtvrtletí školního roku. V souvislosti s tím zvu všechny rodiče do školy na rodičovské schůzky. Proběhnou ve středu 21. listopadu od 16 hodin.

Letos první sníh napadl opravdu brzy a lyžařská sezóna se přihlásila velmi razantně. Většina školáků se přes zimu věnuje lyžování a snowboardování. Nejoblíbenější mezi žáky je večerní lyžování. Po lyžařském sportování jsou žáci druhý den ráno obvykle unavení a učivo i přes velkou snahu učitelů jim „neleze“ do hlavy. Dlouholeté pedagogické zkušenosti nás již naučily, že učivo, které žáky nenaučíme do Vánoc, obtížně se dohání až na jaře. Ale na jaře zase žáci sundají bundy a svetry...

Z ředitelny základní školy zdraví čtenáře Železnorudského zpravodaje

Ctirad Drahorád

Městská knihovna

Předvánoční prodej nových knih

První prosinec je vyhlášen Dnem dětské knihy. V knihovně budou již od poloviny listopadu k prodeji nové knihy z nakladatelství Fragment za rozumné ceny, tak pokud přemýšlíte nad vánočním dárkem pro děti, určitě se zastavte. Otevřeno je v pondělí, úterý a ve čtvrtek odpoledne.

Jako dárek ke Dni dětské knihy je připraveno více nových knih pro děti. Nejmenší si mohou půjčit **Počítání se zvířátky 1+1=2**, **Kde zůstal medvídek Bobík**, obrázkovou knihu **Největší poklad o čarodějnicí a velrybě**, **Černého piráta a Darwinovu opici** od Miloše Macourka, **Krtka a Vánoce** Zdeňka Milera, **Pohádky o malé tlusté víle** Jiřího Dědečka nebo knihu **Čertovo kopyto**, která obsahuje třicet pohádek českých autorů. Z edice **První čtení s poučením** nakladatelství Thovt máme nově knihu **o středověku a o dinosaurech**. Další tři knihy jsou z edice Pro nejmenší čtenáře, **Svět ukrytý v abecedě**, kde je text prokládán obrázky. Pro již samostatné čtenáře je určena kniha dětských detektivek **Zločinec z modrého pokoje**, **Pohádky od rybníka Žabince**, **V říši dinosaurů** nebo **Lovci strašidel na ledové**

stopě. Děti od třetí třídy si rády půjčují knihy o fotbalových divoších od Joachima Masannka, tak věřím, že ocení další pokračování pod názvy **Jožka, Fabi a Marlon**. Pro větší školáky je určena kniha **Drákula**, **Guinessova kniha světových rekordů**, ale i tři naučné knihy z Knižního klubu **Chraňme naši přírodu**, **Poznáváme svět**

a **Jaká známe povolání**.

S prodlužujícími se večery si jistě najdou více času na knihy i dospělí, v nabídce nových knih na listopad najdete převážně zahraniční tituly, detektivky **Osmé doznání** Jamese Pattersona, **Zrádný maják** Alex Barclayové, **Od desíti k pěti** od Janet Evanovich, **Smrtelná diagnóza** Marthy Stearnové, **Mrazivá noc a Noční mstitel** Johna Lutze, **Osamělá smrt** Lisy Jackson, **Půlnoční rituál** Luery Walden, **Jízdenka do pekla** Laurenta Bottiho a **Záhadná vražda** od Věnceslavy Dezortové. Z nových románů si můžete vypůjčit šesti set stránkový **Idol žen** od Marian Keyesové, **Údolí havranů** Barbary Erskinové, **Rok kohouta** Terezy Boučkové nebo **Osudu neutěš** Ivy Hlaváčkové. Anotace všech knih najdete na internetových stránkách knihovny v online katalogu.

Novinkou od tohoto měsíce je přebírání výměnných souborů z klatovské městské knihovny, se kterou je podepsána Smlouva o regionálních funkcích. Naše knihovna dostala zdarma zapůjčeno šedesát svazků knih, které se budou každého půl roku obměňovat. Je to služba menším knihovnám, pro rozšíření jejich výpůjčního fondu. Tak věřím, že si vybere.

Martina Najmanová

Kniha o pašerácích na česko-bavorské hranici

„Pašeráci a podloudníci na česko-bavorské hranici“, tak se jmenuje nová obrazová publikace z dílny sdružení Přes hranici (Über d'Grenz e.V.). Kniha se objeví v němčině a češtině ještě před letošními Vánoce. Kniha o pašerácích a podloudnících inicioval předsesta sdružení Ivan Falta. Falta a jeho český partner Karel Pokorný, který se postaral o produkci projektu, připravili napínavé, dramatické a svým způsobem i zábavné pašerácké historky z obou stran hranice. Jako autoři figurují například etnograf Reinhard Haller, jeho žena Marita Haller, historik Sven Bauer a archivář klatovského muzea Jan Jirák. Etnograf Haller vycházel především ze starých a už téměř neznámých novinových výstřižků a Marita Haller z rozhovorů s potomky pašeráků. Sven Bauer se zabýval historickým vývojem celních předpisů a nařízení. Popsal celní předsy a činnost pohraniční a finanční stráž. Jan Jirák se věnoval problému pašeráctví z historického hlediska a dopracoval i smutnou kapitolu z dob

„zadrátované“ hranice. Čtenář se dozví nejen o práci celních orgánů na obou stranách hranice, ale i o pašerácích, kteří své řemeslo provozovali jednou zcela amatérsky a jindy na profesionální úrovni. Šlo mnohdy o hospodářskou kriminalitu, ale také o snahu obyčejných lidí přežít v ekonomicky slabém pohraničním regionu. Historky se odehrávají zhruba mezi Domažlicemi a Lipnem a odehrávají se jak v dávných dobách, tak v nedávné historii. Příběhy mají svou hodnotu z historického, hospodářského i kulturního hlediska. Všichni autoři se sjednotili v názoru, že „pašerácká“ část příhraničních dějin nesmí upadnout v zapomnění.

Kniha na 250 stranách obsahuje 170 dobových fotografií, kreseb a dokumentů. Projekt podporoval Plzeňský kraj, různé české firmy a lesnické spolky Zwiesel a Lindberg. Kniha v češtině lze objednat rovnou u vydavatele Ivana Falty na falta@czechpoint.de za cenu 398 Kč pod ISBN 978-3-00-040059-9. K dodání bude na začátku prosince. První

představení této pozoruhodné knihy se odehrálo v bývalém dívčím internátu ve Zwieselu v rámci Východobavorského knižního festivalu 10. a 11. listopadu 2012. Kniha bude jistě dobrým vánočním dárkem.

-red-

s využitím informací Marity Haller ze Zwieselu

Sportovní gymnastika

Dokončení ze strany 5

Nora Pospíšilová, Michaela Vrbasová a Aneta Podroužková. „Dívky jsou velmi šikovné, ale občas dost neposlušné,“ tvrdí dívky.

Ze 4. – 5. třídy je slabší počet, jen 7 dívek, ale statečně docházejí každé pondělí. Dívky vyměnily lavičku za kladinu a bednu za kozu a někdy se jim vede lépe než starším gymnastkám. A nejslabším početným článkem této skupiny dívek je druhý stupeň ZŠ. Dívek dochází celkem 6, ale dívky se snaží mít trojčlenné družstvo ve své kategorii na okresní závody v Klatovech. „Na závodech v roce 2013 musíme bezkonkurenčně vyhrát,“ prohlásila trojhlasně děvčata z osmé třídy.

Aneta Podroužková a Michaela Vrbasová, 8.tř.

Zleva Nora Pospíšilová, Michaela Vrbasová a Aneta Podroužková

Vážené dámy, Vážení pánové,
dovolte mi Vás jménem občanského sdružení pozvat
na seminář

UZAVŘENÁ ŠUMAVA

který se koná dne 23. listopadu 2012 v 10.00 hod.

Místo konání:

semináře je ve Společenském centru Arberlandhalle v Bavorské Rudě.

Seminář:

je určen pro laiky i odborníky, občany i veřejné činitele, kterým leží současný stav Šumavy na srdci. Klade si za cíl seznámit účastníky s výsledky činnosti občanského sdružení

Diskutovaná témata:

- Průběh jednání o záměru obnovy původních turistických stezek v oblasti Královského hvozdu
- Analýza geopolitické situace západní části Šumavy na příkladu dochovanosti krajinného rázu
- Otevřený sborník pojmosloví problematiky Šumavy pro veřejnost
- Národní park a Chráněná krajinná oblast Šumava – perspektivy

Program:

- 9.00 – 9.30 prezentace
- 10.00 zahájení, úvodní slovo p. Emil Kintzl
- 10.15 – 12.15 dopolední přednáškový blok
- 12.15 – 13.00 přestávka občerstvení
- 13.00 – 14.00 odpolední přednáškový blok
- 14.00 – 16.00 diskuse

Dovolujeme si Vás v případě zájmu, požádat o zaslání písemné registrace na emailovou adresu: otevrena.sumava@seznam.cz.

Uzávěrka registrace je do 12.00 hod dne 20.11. 2012
Vložené 100,- Kč lze uhradit převodem na účet 249236166/0300, případně hotově v rámci prezentace.

Organizační garant semináře:

Petr Keppler o.s. Otevřená Šumava, tel.: 603 267 455

Odborný garant:

Václav Mazín o.s. Otevřená Šumava

VÁNOČNÍ KONCERTY

Železnorudský smíšený sbor

Vás srdečně zve na

vánoční zpívání

- 1. 12. 2012 Hojsova Stráž v 18.00 hodin - zazní koledy a písně z celého světa
- 2. 12. 2012 Železná Ruda v 17.00 hodin – přijďte si společně zazpívat koledy k našemu kostelu

Následuje koncert ve Frauenau

- 26. 12. 2012 Železná Ruda v 18.00 hodin – v kostele "Česká mše vánoční" J. J. Ryba v provedení sboru a orchestru
- 27. 12. 2012 Velhartice v 18.00 hodin – v kostele – vystoupíme se stejným programem

Na společně prožitou chvíli se zpěvem a hudbou zve dirigent Martin Červenka se sborem.

POZVÁNKA • POZVÁNKA

V dnešní době, kdy máme 20 let od vzniku samostatné České republiky, se čím dál víc ukazuje, že nově vzniklá hlavní možnost řídit svobodně svůj život nám nepřinesla štěstí ani v rodinách, ani ve společnosti. Je patrné, že možnost odlišit se od ostatních „běžných“ lidí materiálně nebo názorově, vede k vzájemné izolovanosti za hradby vlastních představ, jaký by měl svět podle nás být. A většinou se celý život díváme a rozčilujeme, že okolní svět se od představ opravdu liší. Často se pak raději uzavřeme a nedostatek komunikace si nahrazujeme příběhy jiných v televizi, internetu, či hromaděním nejrůznějších prožitků. Když není harmonie v člověku, pak není ani v rodinách a ani ve společnosti. Vnímáme v ní nedostatek laskavosti, vřelosti a schopnosti obětovat ty své hradby představ ve prospěch celku. Naše společnost tak celou dobu plodí a volí vládnoucí politickou složku, která nám sice harmonii nedodá, ale za naše daně nám alespoň ukáže vzorce chování, které z jejího nedostatku vyplývají. Chceme-li takto žít dál, máme k tomu možnost. Chceme-li konflikty v sobě vyřešit, máme k tomu také možnost. Volba je jen na nás.

Především na tento popud vzniklo před necelými 2 roky centrum sebepoznání Chrám Ticha. Nachází se v Železně Rudě, Pančická 100, v Penzionu ALFA.

Chrám Ticha je místem, kde se můžeme uvolnit, či objevit možnosti k uvědomění svobody, klidu a harmonie v nás. Lidé z centra sebepoznání jsou zárukou toho, že jim nejde ani o peníze, ani o pozornost ostatních, či předvádění vlastní výjimečnosti, jak je u mnoha lidí považujících se za duchovní učitele, léčitele, či věšce zvykem. V současnosti nabízíme různé setkání a kurzy, kde Vás rádi uvítáme. Nejbližší akcí, které se můžete zúčastnit je již 17. 11. 2012 od 9.30 hod. „Cesta do vlastního nitra“ s milou Helenou Sarah Viktorinovou a s Tomášem, který Chrám Ticha založil. Popovídáme si ve skupině, či individuálně. Naučíme se meditaci v pohybu. Po dobrém obědu a jogínském čaji ženy poznají tajemnou techniku Mohendžodáro a muži si užijí meditaci a dechové cvičení s veselým povídáním. Na akci je nutné se předem přihlásit na tel.: 732 953 075, nebo přes e-mail: chramticha@email.cz. Více na www.chram-ticha.cz

Věříme, že se Vám v krásných prostorech centra bude líbit a těšíme se na setkání.

**Prosíme externí autory,
aby kvůli zkráceným uzávěrkám
odevzdali své materiály do prosincového
vydání do pátku 30. listopadu 2012**

Zaniklé a ohrožené kostely

pilotní projekt regionální programové linie LAND ART Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015

Přijměte pozvánku na připravované listopadové vernisáže velkého pilotního projektu LAND ARTu, realizovaného ateliérem sochařství Ústavu umění a designu ZČU v Plzni za podpory PK a Plzně 2015. Jde o využití opomíjených nebo takřka zaniklých míst pro zachování jejich paměti za využití současnými umělci. Také na území našeho majáku Nýrsko a Železnorudsko je možné podobná místa touto cestou oživit, zviditelnit, zvelebit. Pokud se ve vašem okolí taková místa nacházejí, informujte o nich prosím Moniku Ženíškovou na monika.zeniskova@region2015.cz. Jde o kostely, staré fabriky, kaple, zapomenutá místa apod. Smyslem projektu není, ani nemůže být, úplná obnova těchto staveb.

Už samotný počet těchto záměrně devastovaných objektů je děsivý a jejich rekonstrukce ne-reálná. Jejich význam však spočívá dodnes v něčem jiném. Přes pohnutý osud v sobě uchovávají paměť. Paměť místa jako duchovního centra, jako shromaždiště lidí, kteří jsou schopni se zamyslet nad tím, co přesahuje jejich možnosti. Tento přesah nemusí být a také není pouze náboženský. Člověk se přece potřebuje také zastavit, rozhlédnout a vnímat nevšednost i oby-

čejných věcí. Člověk se přece potřebuje „vznést“ nad sebe sama, pochopit význam cest, chodníků a pěšin, smysl obydlí a hemžení měst. Nic z toho, co bylo postaveno našimi předky, nebylo bezdůvodné a náš projekt to chce dokázat. Už při pouhém vztyčení tyče na místě ruiny kaple či kostela zjistíme vždy genialitu, s jakou bylo určeno. Samotný příchod k takto nalezeným místům je zpravidla určen stromořadím, kamenným valem, nebo jiným významným krajinným útvarem. Náš projekt vede (někdy doslova) k očištění základů ke vztyčení ručně tesaných trámů a sesazení opracovaných kamenných bloků, ke zvuku zvonů nebo lidského hlasu. Aby po nás nezůstalo jediné „poutní místo“ – supermarket.

Jiří Beránek, vedoucí ateliéru Sochařství, Plzeň 2015

Časový plán vernisáží:

6. 11. 2012 16.00 hodin

Místo: Otín u Planě
Objekt: kostel jména Panny Marie
Jméno autora: Štěpánka Kotková
Název díla: Má mysl
Území majáku Tachov

13. 11. 2012 16.00 hodin

Místo: Luková u Manětína
Objekt: kostel sv. Jiří
Jméno autora: Jakub Hadrava
Název díla: Věčící
Území majáku Nečtínsko

20. 11. 2012 16.00 hodin

Místo: Všekary
Objekt: kostel sv. Barbory
Jméno autora: Veronika Konturová
Název díla: Světlo
Území majáku Nečtínsko

27. 11. 2012 16.00 hodin

Místo: Branišov
Objekt: kostel sv. Blažeje
Jméno autora: Vojtěch Soukup
Název díla: Křížová cesta
Tento kostel leží mimo Plzeňský kraj, ale nejblíže je asi území majáku Konstantinolaženska

Dorty ze železnorudského Café Charlotte získaly prestižní ocenění

Majitel Café Charlotte Jaroslav Nechvátal se soutěžními pochoutkami

Monika Nechvátalová s diplomy, které získaly výrobky z Café Charlotte

Ve čtvrtek 18. 10. 2012 v prostorách budovy Národního zemědělského muzea v Praze převzal spolumajitel a hlavní manažer Café Charlotte Jaroslav Nechvátal, MBA cenu v soutěžích Dobrý tuzemský potravinářský výrobek „Česká chuťovka 2012“ a „Dětská chuťovka 2012“. V soutěži Česká chuťovka 2012 získaly právo na titul České chuťovky 2012 dorty vyrobené v Café Charlotte, konkrétně Charlottka tvarohová, Dort s banánem a Dort čokoládový s jahodami. V soutěži Dětské chuťovky 2012 titul získala Charlottka tvarohová.

Přihlášený výrobek musel splňovat vysoké chuťové parametry, hlavním hodnoceným kritériem byla chuť výrobku. Posuzoval se i design výrobku a jeho spotřebitelská využitelnost. Přihlášený výrobek musel být i od tuzemského vy-

robce a vyrobený v ČR. Všichni soutěžící museli před soutěží dopravit své výrobky do Výzkumného ústavu potravinářského v Praze, který byl zároveň odborným garantem soutěže. V jeho sídle 4. října komise nezávislých odborníků rozhodovala o tom, který z výrobků titul České chuťovky 2012 získá. Součástí soutěže byla Dětská chuťovka 2012, členové její zvláštní poroty byly děti ve věku od 6 až do 16 let. Dorty z Café Charlotte tak prostřednictvím soutěže potvrdily svou velmi dobrou a nezapomenutelnou chuť a opět tak prokázaly vysokou úroveň a kvalitu. V neposlední řadě mnoho lidí, kteří se soutěže zúčastnili, si zapamatovalo Železnou Rudu jako místo své budoucí návštěvy.

-red- s využitím informací Jaroslava Nechvátala

Kde si pochutnat

Od 9. října funguje v prostorách budovy Coop Tipu namísto Bistra manželů Fridrichových Česká jídelna odpovědného vedoucího Kryštofa Částky, který sám vede kuchařský tým s milou obsluhou. Otevřeno je od úterý do soboty od 10 do 16 hodin. Na výběr máte vždy ze dvou chutných polévek za 25,- Kč, pestrý výběr hotových jídel české kuchyně stojí kolem 75,- Kč včetně příloh. Je-li řeč o přílohách, můžete si dokonce bez příplatku sami určit, kolik knedlíků ke své porci chcete. Nechybí ani odpovídající výběr nápojů. Občas tato jídelna příjemně překvapí nějakou zajímavou akcí typu 1+1, kdy se například po dva dny jednoho říjnového týdne nabízelo každé druhé jídlo, zkonsumované přímo v jídelně, zdarma. I když se zmíněná akce nevztahovala na pokrmy odnášené s sebou, neznamená to, že zde rádi neuvítají také strávníky s jídelními kastrůlky. Doporučujeme jídelnu vyzkoušet, určitě nebudete zklamáni.

-red-

Provozovatel a kuchař Kryštof Částka s pomocnicí Pavlou Frankovou

Hrozba kolapsu EU trvá Krach eurozóny by pro nás měl fatální důsledky

(původní zpravodajství pro Železnorudský zpravodaj)

Konference „Perspektivy eurozóny“ o současné dluhové krizi, o perspektivách eurozóny a o politické situaci v naší zemi proběhla 26.10.2012 v Praze a pořádala ji Nadace Konrada Adenauera, Cife (Centre international de formation européenne, zabývající se evropskými studii), dále Česká spořitelna, Czech Institute of Directors - Institut členů správních orgánů a developerská společnost Sekyra Group (založena 1995). Konference sestávala z deseti referátů klíčových spikrů. Největším problémem Evropy jsou podle řady odborníků tzv. „zombie banky“, kam se jen nalévají peníze, ale žádná výměna kapitálu tu neexistuje, banky nepůjčují, v podstatě jen přežívají. Druhým největším problémem je rostoucí propast mezi pevným jádrem a periferií Evropy. Třetím největším problémem země EU je, že tu neexistuje politická, ale jen ekonomická unie. Většina odborníků věří, že eurozóna může do budoucna přežít jen s menším počtem členů.

Proč jsme enklávou nerůstu?

Jako první vystoupil na konferenci generální ředitel České spořitelny Pavel Kysilka a zdůraznil, že sice víme, jak finanční krize probíhá, ale „málo víme o tom, jak krize končí a jak se z ní dostat“. Kysilka také položil otázku, jak je možné, že na českou ekonomiku se stále silněji přenášejí problémy evropské finanční a dluhové krize, i když ČR není členem eurozóny. Prezident Czech Institute of Directors Kamil Čermák zdůraznil jistou nepochopitelnost krize v naší zemi, která vždycky patřila mezi stabilní. „Proč jsme enklávou nerůstu?“ otázal se do pléna. Developer, vizionář a miliardář Luděk Sekyra ze Sekyra Group přešel k řeči čísel. Hlavní náplní podnikatelské činnosti skupiny Sekyra Group Real Estate jsou realitní investice, development komerčních, rezidenčních a bytových nemovitostí pro mezinárodní korporace i tuzemské investory. Další aktivitou Sekyra Group je revitalizace Rohanského ostrova. Ten byl po dlouhou dobu černou skládkou a deponií, stavby na něm chátraly. Proti zastavění ostrova obytnými a kancelářskými bloky se postavila například některá občanská sdružení nebo Strana Zelených. „Bude to zelené centrum města,“ vysvětlil své záměry Sekyra. Luděk Sekyra konstatoval, že během finanční krize eurozóny nastal v oblasti realitního byznysu až padesátiprocentní pokles, především v letech 2007 a 2008. „Investiční trh prošel radikální změnou a banky mnohdy přestaly financovat rozvojové projekty,“ řekl. Postěžoval si také na nevhodné zásahy EU do obchodu s nemovitostmi a do investiční činnosti. „Je to, jako bychom chtěli jezdit autem sto kilometrů za jeden litr.“

Zadluženost eurozóny se zvyšuje

Viceprezident Cife Ferdinand Kinsky se naopak jednotně Evropy zastal a přimlouval se, aby ČR přijala Euro. „To, čeho Evropská unie ekonomicky dosáhla, je skvělé. I v zemích, kde

stoupá euroskepticismus, se nikdo nechce vzdát Eura,“ zdůraznil a dodal, že Němci platí do evropského rozpočtu mnohem víc, než dostávají a přitom Euro podporují. Podle Kinského názoru je největším problémem Evropy korupce a ignorance vůči ostatním národům. „Rodiče mých řeckých studentů mi nosili peníze a mysleli, že je to normální,“ řekl a konstatoval, že musíme mít větší znalosti o národních identitách jednotlivých evropských zemí.

Guvernér České národní banky Miroslav Singer řekl, že problém eurozóny je problémem měnové unie, protože ta je příliš heterogenní. Spouštěčem dluhové krize, což je hlavní problém EU, byla podle Singerova názoru hypoteční krize v roce 2007. V letech 1993 – 2003 postupovala měnová integrace rychle, vzrůstal obchod. Členství v eurozóně však nevedlo k větší disciplíně hospodářských politik jednotlivých států. „Nebyl definován způsob řešení krize a výstupu z eurozóny,“ řekl Singer. „Došlo k přehřívání ekonomik, neplnění inflačních cílů, náklady práce začaly rychle růst zejména ve Španělsku, Irsku, Francii, Portugalsku a Německu, zatímco v jiných zemích nerostly. Objem úvěrů dosáhl bezprecedentní výše. Evropa se stala hlavním klientem Mezinárodního měnového fondu. Některé země nevyužily hospodářského růstu ke konsolidaci veřejných financí,“ zdůraznil Singer. Finanční a bankovní krize nejvíc postihla Řecko a Španělsko. Balkánské země se staly finančně závislé na Německu. Bailout vlád při natisknutí eurových bankovek je podle Singera „morální hazard“. Zadluženost eurozóny se stále zvyšuje, bankovní vklady klesají a hrozba kolapsu EU trvá. Postupně bude podle Singera docházet k desintegraci stabilního jádra Evropy (Německo) a periferních zemí (Španělsko a Řecko). „Přetrvání eurozóny závisí v rostoucí míře na nestandardních praktikách Evropské centrální banky, tedy na půjčkách a finančních transferech,“ uzavřel.

Oblíbené žebříčky

Ekonom a člen NERVu Michal Mejstřík dal k dispozici seznam států, které jsou největšími světovými věřiteli. Je to Japonsko, Čína, Německo, Saúdská Arábie, Švýcarsko, Hongkong, Tchaj-wan, Spojené arabské emiráty, Singapur a Norsko. Naopak největšími dlužníky jsou USA, Španělsko, Austrálie, Brazílie, Itálie a Velká Británie. (Mejstřík ale zdůraznil, že Austrálie má jiné zdravé ukazatele). Na adresu ČR řekl: „Jsme výborní subdodavatelé, ale špatní vývojáři a exportéři.“ Hlavním problémem ČR jsou podle jeho názoru neefektivní firmy a zařízení typu Volareza (Vojenská lázeňská a rekreační zařízení), která neuvěřitelným způsobem odčerpávají státní rozpočet. Stínový ministr financí za ČSSD Jan Mládek sestavil žebříček ev-

ropských zemí s největším veřejným dluhem. Je to Řecko, Itálie, Portugalsko, Irsko, Německo, Španělsko a Česká republika. (Německo má ale velmi dobrou bilanci na běžném účtu, čímž ze seznamu dlužníků prakticky vypadává.) Ekonomicky nejvíce problémové země jsou Řecko, Itálie, Portugalsko, Kypr, Španělsko a Česká republika, protože málo produkují a musí si na zboží půjčovat. Příčinou finanční krize je podle Mládkova názoru stále větší příjmová a majetková nerovnost, nekontrolované finanční trhy, přesun zpracovatelského průmyslu do Číny a zbytečné veřejné projekty. „Musíme odpolitizovat státní správu, zlepšit vztahy s EU a zvýšit obchodní bilanci s Ruskem a Čínou,“ uzavřel.

Blbá nálada a hrozná korupce

Politoložka Vladimíra Dvořáková promluvila na téma nálady a kultivace české společnosti. V Česku se podle jejího názoru zahníždila systémová korupce a protilem by byl jen zvýšený tlak společnosti. „Za stav společnosti máme odpovědnost všichni,“ řekla. „Stěžujeme si neustále na politiky, ale politik se chová jen tak, jak mu to společnost dovolí. Bez tlaku společnosti politické prostředí u nás nikdy nezměníme. Nenutíme politiky, aby se zodpovídali z toho, co udělali. U nás nejsou horší politici než jinde, ale my umožňujeme podprůměrným lidem, aby se dostali do špičkových funkcí. U nás došlo k rozpojení rozhodování a odpovědnosti a také k rozpojení práva a spravedlnosti. Máme ministerstva, která nedávají písemné příkazy. Nová adeptka na ministryni práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová je podezřelá z daňového úniku a nám to nevadí. Přitom německý prezident Christian Wulff rezignoval kvůli mnohem menšímu prohrěšku. Některé věci se prostě ve slušné společnosti nedělají.“ Mnoho dobrého by podle Dvořákové vyřešil dobrý zákon o státní službě. Ve školách by se podle jejího názoru neměla memorovat ústava, ale děti by měly umět například řešit konfliktní situace, které vznikají přímo ve škole a učitelé by o tom s dětmi měli hovořit místo biflování učiva. „Měly by vznikat školní parlamenty a děti by se tak už ve škole prakticky učily demokracii,“ zdůraznila Dvořáková. Vladimíru Dvořákovou doplnila Eva Kyzourová z protikorupčního odboru Úřadu vlády ČR. „Odpor poslanců a senátorů proti přijetí etického kodexu byl značný. Říkali nám, co si to dovolujeme,“ glosovala.

Korupce u nás stojí státní rozpočet 39 mld. Kč ročně. Tomáš Kafka ze společnosti Ernst & Young dokladoval, že u nás je korupce rozšířená podobně jako v Brazílii, Indonésii a Turecku. „Máme v rámci Evropy bronzovou příčku v to-

Óda na suchý les uvedena v hlavní německé televizi

Krásná divočina bez lidí, tak líčí dokumentární film „Bavorský les“ (Der Bayerische Wald) v režii Jürgena Eichingera a v produkci ARD, BR a ARTE pohraniční hvozdy bavorské Šumavy. Film byl uveden 22.10.2012 na prvním německém programu ARD v hlavním vysílacím čase v rámci seriálu „Erlebnis Erde“ (Země jako zážitek). Pojednává především o Národním parku Bavorský les (založen 1970). Po dobu trvání filmu (70 minut) se objeví jen tři lidé. Film opěvuje suché lesy Národního parku Bavorský les a kůrovce jako architekta lesa nového. „V lese panují jiná měřítka času,“ tvrdí komentář. Něco takového jako je na bavorské Šumavě „neuvidíme nikde jinde mezi Atlantikem a Uralem“.

Ve filmu je mnoho unikátních archivních záběrů, například na Luzný v roce 1980, kdy hora byla ještě zelená. Film rekapituluje, jak došlo k začátkům velkoplošného usychání lesů – bylo to v roce 1983 po letním orkánu, kdy padly desetitisíce stromů na 150 hektarech a národnímu parku se začalo říkat „největší lesní hřbitov Evropy“. Po dalších třiceti letech se ale ukázalo, že myšlenka národního parku je správná, že „zdánlivě mrtvý les žije“. V lesích parku se objevuje datel a dalších sedmdesát druhů ptáků, například jeřábek lesní a tetřev hlušec. V lesní divočině se daří vydře a rysovi. Žije tu také krahujec, který se v lesích parku ilegálně loví. Za zvlášť poetické považuje autor filmu,

jak ze schnoucích stromů opadávají jehličí a člověk, jdoucí po zemi, se jím brodí. „Mrtvé stromy neznamenaají mrtvý les,“ opakuje film starou známou poučku ekologů.

Film sugeruje, že Národní park Bavorský les by se měl ještě rozšířit. „Pro rysa je jeho plocha příliš malá,“ říká se v komentáři. Jen okrajově zmiňuje film to, že myšlenka ponechání přírody přírodě má své oponenty, např. Hnutí občanů za záchranu Bavorského lesa. Činnost občanského hnutí má podle autorů filmu „pochybné výsledky“. Film také kritizuje rozsáhlé těžby

v jádrové zóně nové části parku, které probíhají už několik let za sebou. To nejkrásnější, co by mělo na místě obhospodařované bavorské Šumavy vzniknout, je podle autorů lesní divočina bez hranic, tajuplný, neobvyklý prales, který je přírodně bohatší než les před orkánem v roce 1983. Celkově je film poetickou pohádkou o lese, který se vyvíjí bez účasti člověka. Klavírní doprovod sugeruje, že nejkrásnější doba je jaro, kdy se nové a krásně zelené rodí ze starého a tlejícího.

Radovan Holub

Suchý les v oblasti Plešného jezera

✉ Dopis čtenáře ✉

O stavu šumavských lesů bylo napsáno mnoho, z jedné strany odbornými lesními hospodáři, které jednoznačně podporují, na straně druhé rádoby ekology, s nimiž souhlasit nemohu. Šumava je nemocná, potřebuje pomoci, ať chceme či nechceme. V poslední době se píše o ubývajícím vzácném genofondu původního šumavského smrku, tolik typickému šumavskému prostředí. Je naprosto jasné, že brouk si nevybírá. Pochutná si na každém smrku, který mu stojí v cestě a zavoní. Je to již velmi dávno, kdy jsem se účastnil mnoha odborných lesnických exkurzí a kde jsme se seznamovali s postupy tamních lesníků v prosazování metod přirozené obnovy lesa. Tyto však nelze uplatnit dnes, kdy jsou porosty zcela mrtvé. Pokud chceme Šumavu zachránit, je nezbytné využít lidského potenciálu a vrátit se k osvědčeným metodám normálního lesnického hospodaření, vysazování původních šumavských dřevin, k aktivním metodám tlumení přemnoženého brouka, a to vše v souladu se zásadami přísné ochrany životního prostředí.

Proč toto zmiňuji: Z pohledu ryze pragmatického se stav šumavských lesů bez pomoci člověka nezlepší. Mimo jiné, přiložené fotografie leteckých snímků několika partií Šumavy vypovídají o stavu, který naše společnost díky prosazeným zájmům ekologických aktivistů zapříčinila.

Mnoho otázek, o kterých se doposud nikdo korektně nevyjádřil:

Doplatí na suchý šumavský les obce?

* Kdo konečně bude označen za viníka současného tristního stavu šumavských lesů?

* Je naše republika tak bohatá, aby nechala ležet (stát) tolik dřevní hmoty v tamních porostech bez ekonomického efektu, jinak, jaké mnoha miliardové ztráty na nevytěžené dřevní hmotě naše společnost celkově odepisuje? Nebylo by rozumné tyto peníze využít na záchranu poničené tamní přírody?

* Jaká další úskalí nás v následujících letech čekají v otázce vodo hospodářské funkce lesa? Vždyť „zelená“ Šumava byla vždy zdrojem vody. Bude i nadále?

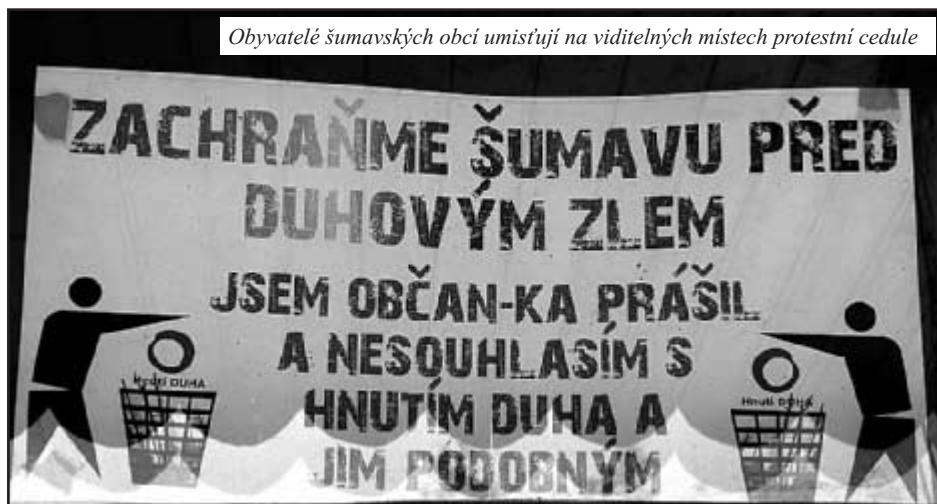
* Jaké ztráty zaznamenávají místní obce, podnikatelé a společnosti v nižším počtu příjezdů turistů? Přijíží vůbec, nebo budou odkázáni na sociální pomoc státu?

* Jaká nebezpečí hrozí v otázce erozí, když už na tak velké ploše zelený les není?

* Jaké jsou stavy ptactva a dalších živočichů, žijících v dnes nepřirozeném, nezeleném prostředí? Jak zde budou žít v budoucnu?

Otázek je hodně, práce před námi mnohem více. Vážím si všech, kteří bojují za zelenou Šumavu a rozhodně k nim patřím. Jsem Jihočechem.

Karel Šerák, České Budějovice

Obyvatelé šumavských obcí umísťují na viditelných místech protestní cedule

číslo / ročník:10/7

období: 5. říjen – 2. listopad 2012

Vážení čtenáři,

po několika měsících se na naše kopce vrátili mrazivé dny a snesly se první sněhové vločky. Pomineme-li datum 1. listopadu a budeme-li brát v úvahu vlastní bezpečnost, mělo by být v zájmu každého motoristy přezout si své vozidlo na zimní pneumatiky. Pokud nejste přesvědčeni o velkém přínosu „přezouvání“, snad vám následující řádky pomohou rozmyslet se nad tímto krokem a zajištěním nejen vlastního bezpečí.

Události za období: 5. říjen 2012 – 2. listopad 2012

2x dopravní nehoda

12. 10. 2012 – K dopravní nehodě nákladního automobilu jsme vyjeli krátce po obědě. Nehoda se stala v ostré zatáčce na silnici před vlakovým nádražím na Špičáku. Při vyhýbání se s osobním automobilem došlo k utržení krajnice pod Tatrou 815, jež vezla horký asfalt. Automobil se smýkl z mostku a částečně spadl ze silnice nad potok a opřel se korbou o zděnou zídku a stromy, díky čemuž se nepře-
vrátil. V důsledku náklonu došlo k úniku nafty z nádrže do potoka. Únik byl během několika minut zastaven a na vodní hladinu položeny norné stěny a sorbent, který uníklou naftu zachytával. Majitel si poté zajistil přeložení a vyproštění automobilu. Na místě také zasahovala jednotka HZS Klatovy.

2x technická pomoc

18. 10. 2012 – Snesení pacienta na žádost ZZS.

24. 10. 2012 – Odstranění stromu nakloněného nad hlavní silniční tah nad Javornou.

27. 10. 2012 – První dopravní nehoda na sněhu, konkrétně v prudkém klesání pod Hojsovou Stráží. Řidič a jeho tři spolujezdci skončili s havarovaným vozem v lese, převráceni na boku. Nehoda se naštěstí obešla bez zranění. Řidič přecenil své schopnosti a přesto, že měl zimní pneu, dostal smyk a havaroval mimo komunikaci.

Velký úspěch „malých“ hasičů

V sobotu 6. 10. 2012 jsme se v Předslavi zúčastnili podzimního kola hry Plamen. Po příjezdu na místo jsme se zorientovali a vyrazili plnit první část závodu – 400 metrů štafetový běh s překážkami CTIF. Délka dráhy pro štafetový běh měří tedy 400 metrů a v okresních kolech je rozdělena do osmi dráhových úseků: žebříková stěna, přenos hadice C 52 na podložku, dva stojany s volně položenou laťkou, lehkoatletická překážka, přenos prázdného přenosného hasičského přístroje, spojení dvou svinutých hadic C 52 a rozdělovače a dvě čisté běžecké dráhy.

Této disciplíny se zúčastnilo celkem 43 družstev. Železná Ruda měla připravená dvě družstva. Družstvo A se umístilo s časem 86,72 sekund na nádherném 5. místě (pro srovnání: 1. místo – Sušice A s časem 80,21 sekund) a družstvo B s časem 104,72 sekund obsadilo 28. místo.

Poté nás čekala druhá část závodu – ZPV neboli závod požárnícké všestrannosti. Hlídka čítající pět lidí musí v tomto závodě absolvovat trať dlouhou přibližně 2,5 km a splnit celkem šest úkolů. Střelba ze vzduchovky, základy topografie (správné označení topografických značek, orientace mapy pomocí buzoly a určení azimutu), uzlování, základy první pomoci (obvaz zraněného kolena včetně přenosu na určené místo a znehybnění horní končetiny pomocí třícípého šátku s doprovodem na místo), požární ochrana (technické prostředky a „co se čím hasí“) a překonání překážky po vodorovném laně.

Tohoto závodu se účastnilo 67 hlídek, Železná Ruda měla postaveny tři hlídky. Hlídka A1 se umístila na krásném 5. místě (čas 20 minut a 17 sekund, 15 trestných bodů), hlídka A2 byla bohužel diskvalifikována a hlídka B1

obsadila 30. místo (čas 26 minut a 4 sekundy, 24 trestných bodů).

Po celkovém zhodnocení podzimního kola hry Plamen se Železná Ruda A umístila na 4. místě a Železná Ruda B na 28. místě ze 43. družstev.

Naši mladí hasiči si zaslouží velké poděkování za jejich snahu a celoroční činnost. Svým umístěním se zasloužili o modernizaci technického vybavení čtyřmi novými savičemi, které získali za odměnu a mají být tím pádem na co hrdi. Popřejme jim tedy mnoho úspěchů a elán do soutěžení v příštím roce.

Aneta Šebelíková

Zimní pneu? Samozřejmost...

Jak jsem již v úvodu zpravodaje zmínil, ne všichni řidiči mají představu o tom, jak moc jsou zimní pneumatiky v zimním období užitečné či o kolik pomohou snížit riziko nehody, a to nejen na sněhu či ledu!

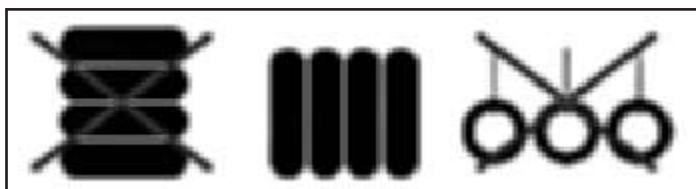
Účinnost letních pneumatik klesá s klesající teplotou a již při +7°C začínají letní pneu tuhnout, ztrácejí své jízdní vlastnosti, prodlužuje se brzdná dráha automobilu, a to i na suché vozovce. Kdežto zimním pneu zase nevadí krátkodobé ježdění za zvýšených teplot. Ovšem opak zase nastává, když lidé „dojízždějí“ sjeté zimní pneumatiky v létě. Mají horší brzdné vlastnosti od +10°C a stejně jako sjeté letní pneu již nejsou schopny odvádět dostatečné množství vody na silnici a hrozí tím vznik aquaplaningu – tedy „plavání na silnici“ a z toho plynoucí zvýšené riziko nehody.

Jednoduchá matematika zase říká, že když jezdím na letních pneu, tak šetřím zimní a opačně. Výměna pneu zabere šikovnému člověku několik desítek minut, případně několik minut čekání a pár stokorun za návštěvu pneuservisu. Samozřejmostí by mělo být si nechat pneumatiky vyvážit, jelikož i drobné nevyvážení má za následek „házení“ kola, cukání volantu a s tím související rychlejší opotřebení dílů automobilu, což v důsledku může znamenat další výdaje za častější opravy. S tím také souvisí skladování pneumatik. Při nesprávném skladování může dojít ke snížení životnosti pneu, případně její deformaci a tím vznikajícímu nevyvážení atd., jak bylo řečeno o pár řádků výše. Jak tedy skladovat pneu? Je to poměrně jednoduché – viz. obrázek. Prostor by neměl být příliš horký a pneu by neměly být vystaveny slunečnímu svitu.

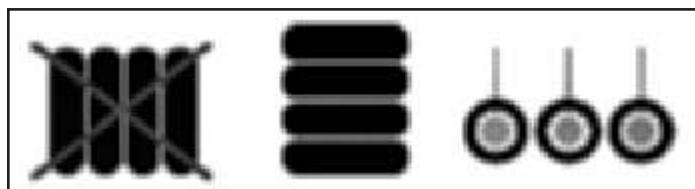
Zpravodaj: Filip Brož

Pneu bez disku (postavit vedle sebe – občas pootočit)

Pneu s diskem (poskládat na sebe, či zavěsit)

Výlov hnačovského rybníka aneb bude dost kaprů na Vánoce?

Výlov rybníka v pošumavském Hnačově, který se pořádal ve středu 31. 9., přilákal desítky diváků, kteří si ryby mohli hned koupit

Určitě bude na Vánoce dost kaprů, říkají rybáři z klatovského Rybářského závodu. Tento kapřík se už ale letošních Vánoc nedožil...

Podzimní koutek ztrát a nálezů

Zatoulaná turistická značka

Foto LCK

Kampak se železnorudskému řezníkovi Michalu Šnebergovi ml. podělo koncové písmenko r? Foto LCK

Krach eurozóny by pro nás měl fatální důsledky

Dokončení ze strany 9

leranci úplatků," řekl. Jako oblíbené dary fungují například pobyty v rekreačních rezortech, PC a drahé hodinky. Jen 8% českých manažerů se domnívá, že orgány činné v trestním řízení jsou případy korupce schopné dotáhnout až k potrestání korupčníků. Je tu ale dobrý signál: celých 66% manažerů u nás podporuje whistleblowing (oznamování, kdy zaměstnanci státní správy nebo velkých firem upozorní na trestné nebo podezřelé jednání, o kterém se dozvěděli díky svému postavení a interním informacím). Kafka také zdůraznil, že v korupčních praktickách zkruslování uzávěrek jsou doslova a do písmene mistři vietnamští občané, takže je třeba tomuto fenoménu věnovat náležitou pozornost. U nás totiž žije a pracuje nemalá vietnamská komunita.

Radovan Holub

Horský hotel BELVEDÉR pořádá 5. ročník soutěže o nejlepší

Pohádkové PIVO

sobota 1.12.12 ve 13 h
mezinárodní soutěž pivovarů

Vstup ZDARMA

Pátek 30.11.2012

18,00 h - Šumavská zabijačka

Sobota 1.12.2012

13,00 h - Degustace přihlášených piv

19,00 h - Mikulášská zábava

Neděle: 2.12.2012

17,00 h - Zvonkový průvod (od kostela)

Hraje skupina WYJOU

U bývalé Juránkovy chaty se opět sešli Češi s Němci

Na hřebenu šumavského hvozdu mezi Svarohem a Jezerní horou se sešlo 13.10.2012 přes 250 milovníků Šumavy a Bavorského lesa z obou stran hranice. Toto setkání, které se uskutečnilo již třetí rok po sobě, má kromě unikátního turistického a poznávacího zážitku samotných účastníků ještě další cíle.

Ranní start českoněmecké skupiny od chaty v sedle Malého Javoru

Foto: J. Frič

V prvé řadě členové občanského sdružení Otevřená Šumava, kteří akci připravují a organizují, chtějí poukázat na nesmyslnost zákazů vstupu do této unikátní oblasti. Z německé strany vede na Svaroh značená, hojně navštěvovaná turistická cesta pěkným lesem plným vzácných rostlin, zvířat a ptáků (tetřeva nevyjímaje). V okamžiku dosažení hranice se dostáváme do holé oblasti poničené vývraty, kde momentálně téměř nic neroste, nejsou zde ani proslavené suché pahýly stromů zničených kůrovcem. Pouze dvě stě metrů pod místo, kde stávala slavná Juránková chata, vede z české strany asfaltová silnice, po níž často jezdí traktory a nákladní auta, ovšem turista na ni nesmí vkročit, aby neponičil přírodu a nesmí použít ani žádnou jinou cestu, kterou by se dostal na Svaroh a hřeben šumavského hvozdu od Jezerní hory k Ostrému. Takže našinec musí jet ze Špičáku 15 km do Německa, vystoupat od parkoviště Scheiben a opět se sem vrátit. Pamětní desku a informační tabuli u ruin Juránkovy chaty teoreticky nesmí také navštívit, neboť by ilegálně vstoupil 30 metrů na zakázané území své vlasti.

Druhým cílem akce je ukázat, o jaký zážitek jsou turisté zbytečnými zákazy připravováni tím, že nemohou běžně nebo alespoň v určitém vymezeném ročním období navštívit unikátní výhledy na šumavské perly – Černé a Čertovo jezero z vrcholů jejich jezerních stěn. Tyto výhledy spolu s výhledy od Svarohu na německou stranu a od Juránkovy chaty na českou stranu a spolu s obnovením historické Lávkové cesty ve stěně Čertova jezera by neskutečným způsobem zatraaktivnily Šumavu a zajistily by pro Šumavu a její obyvatele tolik potřebné zvýšení turistického ruchu.

Účastníci výstupu na ruinách Juránkovy chaty

Všechny tyto možnosti, navíc krásná Juránková chata na hřebeni, sloužící ideálně turistům z Čech i z Německa, byly v první polovině 20. století úplnou samozřejmostí a nijak nepoškodily přírodu.

Třetím cílem akce je rozvoj spolupráce partnerů na obou stranách hranice, která by kromě nových přátelství, na nichž se postupně budují i dobré vztahy zemí, umožňovala i další zatraaktivnění turistiky na obou stranách zokruhovááním cest, využitím lanovek, dopravních prostředků, stravovacích a ubytovacích zařízení atd. Příspěvkem organizátorů pro tuto oblast je i každoroční setkání organizátorů na chatě pod Malým Javorem (Schutzhaus Kleiner Arber neboli Chamer Hütte) večer před akcí, kde kromě organizační porady, promýšlení nových možností, přínosných pro oba sousedící regiony a pro jejich obyvatele, jsou navazovány a udržo-

Účastníci setkání na místě bývalé Juránkovy chaty vyslechli pozorně projevy organizátorů a hostů akce, na obrázku starosta Michal Šneberger

vány neformální přátelské vztahy. Dobré věci posloužilo i společné pozpívání při kytáře, na kterou jsem hrál. O přátelskou a konstruktivní konverzaci se letos skvěle postarala Pavla Řeháková ze Špičáku a Jaroslav Mandík z Klatov a z německé strany hostitelé – zástupci z SC Bodenmais

Večerní nálada v chatě Schutzhaus Kleiner Arber Foto: Florian Hollmann

Hans Wenzl a Manfred Weps a vzácný host, dlouholetý reprezentant ve windsurfigu Florian Hollmann, který žije v současné době také na Špičáku. Součástí setkání bylo i společné absolvování trasy z Malého Javoru přes Malé Javorské jezero na Scheiben, kde se českoněmecká skupina připojila k dalším turistům z obou stran hranic a pokračovalo se na Juránkovu chatu. Aby byla zachována hostitelská rovnováha, na hřebenu občerstvení zajistila česká strana díky MÚ Železná Ruda a jeho starostovi Michalu Šnebergrovi.

Poděkování si samozřejmě zaslouží všichni organizátoři, sponzoři a podporovatelé. Protože jejich výčet by byl dlouhým seznamem jmen,

U bývalé Juránkovy chaty se opět sešli Češi s Němci

Dokončení ze strany 14

jmenujme alespoň předsedu o.s. Otevřená Šumava Emila Kintzla, starostu obce Lohberg Franze Müllera, starostu Železné Rudy Michala Šnebergera, Petra Keplera, Pavla a Jiřího Maříka, Vladimíra Maška. Další poděkování patří pracovníkům Horské služby Šumava, dále té části rozumných ochránců přírody, kteří vstup do atraktivní oblasti Šumavy povolují, zatím alespoň jedenkrát za rok. Škoda, že z vážných zdravotních důvodů se tentokrát nemohl zúčastnit ani jeden z bratrů Hamplů - zakladatelů této tradice. Pěknou foto a video reportáž, kterou můžete najít na stránkách www.sumavanet.cz zhotovil strakonický fotograf František Janout. Na stejných stránkách nabízí tento milovník Šumavy zdarma velký soubor krásných fotografií k uspořádání výstavy. Doufejme, že vlastník vhodných prostor se co nejdříve ozve a široká veřejnost si bude moci fotografie vychnutnat.

Přínosů celé akce bylo samozřejmě ještě více. V průběhu pochodu různým způsobem obhospodařovaných částí lesa se každý mohl přesvědčit, jaký je dopad různých způsobů. Doufejme, že i ti největší zastánci teorie „příroda si pomůže sama“ si dobře všimli, jaké výsledky jejich teorie přináší. Naštěstí železnorudští lesníci ustoupili těmto samozvaným expertům jen na malém území a podařilo se jim tak zachránit alespoň část kdysi nádherného lesa. V těžkém terénu Jezerní hory to určitě nebylo snadné a patří jim za to uznání. Na závěr zbožné přání, aby rozumní ochránci přírody a další kompetentní a rozumné osoby a orgány odstranili absurdní omezení turistiky a zakonzervovali režim pohybu při hranici z dob železné opony.

Jaroslav Frič, Klatovy

Tento článek vyšel také v Klatovském deníku 2.11.2012

Turisté versus totalitní ideologie

O.s. Otevřená Šumava spolu se Sportovním klubem Bodenmais a za podpory města Železná Ruda, HS Šumava, Bergwacht Bayerwald a SK Špičák zorganizovala v sobotu 13. 10. 2012 III. ročník česko-německého výstupu na místa, kde stávala Juránková chata na Svarohu (1333m). Juránkovu chatu, nejvýše položenou horskou chatu v Čechách, postavil Ski klub Plzeň roku 1922 k ochraně a odpočinku lyžařů a turistů. Na Vánoce roku 1931 chata vyhořela. Nov, honosná, třípatrová chata byla postavena z půjček a darů a slavnostně otevřena 28. října 1932. V roce 1945 byla zničena. Během války chatu využívala německá armáda. Na Vánoce 1945 byla zásluhou Norberta Langa, přítele Arno Juránka, chata znovu obnovena. Od roku 1948, kdy byl hraniční prostor uzavřen a později opatřen tzv. železnou oponou, chata postupně chátrala. Po roce 1989 sem byl zakázán přístup z důvodů tzv. ochrany přírody. Dnes jsou na místě Juránkovy chaty už jen rozvaliny a pamětní deska.

Na tomto památném místě pozdravil cca 250 turistů starosta města Železné Rudy Michal Šneberger, informaci o historické činnosti zdejšího lyžařského klubu a stále neakceptovaných po-

žadavcích na zpřístupnění turistických cílů na Šumavě podal předseda o.s. Otevřená Šumava Emil Kintzl a také promluvil architekt a znalec regionálního rozvoje a ekologie Pavel Valtr o vývoji Šumavy. Všichni turisté se na hřebenu mohli občerstvit gulášovou polévkou s chlebem a pivem a zauvažovat o dvou totalitních ideologiích, které sem zabránily přístupu turistům. U pamětní tabule Juránkovy chaty byl položen věnec za oběť zlikvidované Juránkovy chaty a tzv. Lávkové cesty, svévolně zlikvidované po roce 1989 tzv. ochránci přírody. K tomu byl účastníkům vydán i Pamětní list. Publicista v lesnictví Petr Martan rozdával svou knížku „Suchá opona Šumavy – Přeměna krajiny 1991 – 2011, která se neměla stát“ a Pavel Valtr prodával svou souhrnnou odbornou publikaci „Šumava a její perspektivy aneb Šumava pro její milovníky“. Tuto knihu nazval odborník na lesní a environmentální problematiku Vladimír Krečmer „dílem obdivuhodného rozsahu i obsahu“. Akce pietním aktem jasně upozornila na anachronickou situaci, kdy na bývalou Juránkovu chatu je po dvou značených stezkách přístup pouze z bavorské strany, zatímco z české strany sem oficiální přístup není.

Výhled na Černé a Čertovo jezero

Turisté se po projevech rozdělili na dvě skupiny, jedna pod vedením Jaroslava Hollera z o.s. Otevřená Šumava zamířila na výhled na Černé jezero z Jezerní stěny a druhá skupina pod vedením Jiřího Maříka na výhled na Čertovo jezero. Jiří Mařík je na Šumavě známé jméno a jde o strýce Pavla Maříka z o.s. Otevřená Šumava. Jeho otec Norbert Mařík byl člen HS a zakládající člen Sokola Špičák. Jeho matka Anna Maříková – Kressová byla sudetská Němka, která se na Špičáku narodila v dnes už neexistující chalupě na místě, kde se říká Na spáleníšti. Jiří Mařík vedl početnou skupinu po tzv. Dámské cestě, postavené na kamenných zídkách. Šlo se kolem několika kamenných moří. Kolem cesty byly ještě viditelné rezavé krabičky, do nichž byl zaveden za časů železné opony slaboproud pomocí zelených vodičů a vojáci na pochůzce do těchto krabiček připojovali své přenosné telefony, aby se mohli včas a pravidelně hlásit velitelům pohraniční rot. Čeští účastníci se tuto pohraniční specialitu snažili vysvětlit německým kolegům, ale bylo to obtížné. Po všem vysvětlování, kde bylo hraniční pásmo, kde bylo zakázané pásmo, kde byly hraniční zátaras a kde byly pohraniční rot, se jedna z bavorských účastnic bezelstně zeptala: „A co tomu říkali turisté, co tu chodili, když se setkali s telefonujícími pohraničníky?“ Čas železné opony zkrátka těžko přiblížit těm, kdo železnou oponu neměli. Na trase putování byl zjištěn ohrožený alpský migrant dřípátka alpská – Soldanella alpina, avšak ta roste u hraniční stezky pouze na bavorské straně, zatímco na české bezzásahové straně převládají expanzivní vzrůstné druhy trav, které neumožňují slabším bylinným druhům jejich existenci. Z cenných rostlinných druhů se lokálně vyskytuje ve vlhkých lesních částech stálozelená kapradina žebrovice různolistá – Blechnum spicant (otevřené větrné a suché plochy rozvrácených lesů její existenci neumožňují). Na kamenných mořích roste několik druhů lišejníků,

Účastníky setkání na Juránkově chatě pozdravili starosta Železné Rudy Michal Šneberger (uprostřed), dále předseda o.s. Otevřená Šumava Emil Kintzl (vlevo) a vedoucí turistického oddílu SC Bodenmais Manfred Weps

Pokračování na straně 16

Turisté versus totalitní ideologie

Dokončení ze strany 15

Bezzásahový hazard

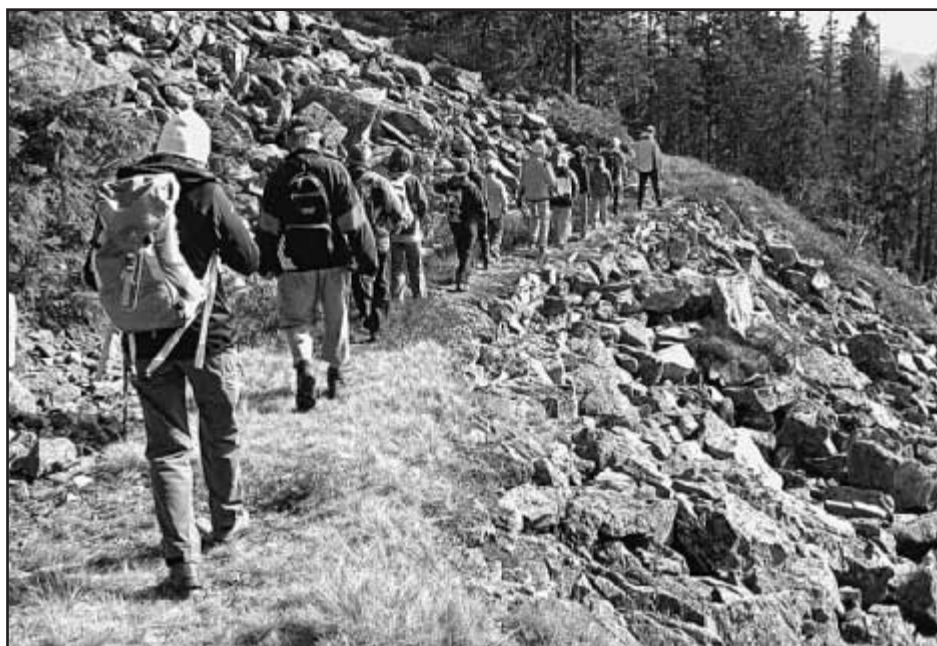
Někdejší značná biodiverzita území je rozsáhlým bezzásahovým hazardem likvidována. Ochrana Šumavy v současné velikosti a požadované kategorizaci není přínosem pro region. Velkoplošná ochrana území BR UNESCO, EVL, PO, NP, CHKO postihuje obce v regionu o celkové rozloze 270 tisíc hektarů s počtem 75 tisíc obyvatel. Zatím je možno chápat vnucovanou bezzásahovost jako rozsáhlou „privátní“ experimentální exteriérovou laboratoř, přístupnou pro štedře dotované ideology divočiny – teoretické biologie a entomology (neboť suchý les je skutečnou množinou dřevokorního hmyzu). Problematiku schnoucího lesa je třeba vidět ve světle neustále rostoucích ploch nedotknutelného lesa, stoupajících cen dřeva a toho, že obyvatelé regionu Šumavy nemají čím topit, že nemají ve svém regionu práci a že kdysi kvetoucí region se ekonomicky stále propadá. To však ideology bezzásahové „divočiny“ nezajímá. Minorita iracionálních fundamentalistů virtuální divočiny za pomoci médií a různých aktivistů znásilňuje majoritu obyvatel, kteří vycházejí z běžné a léty ověřené praxe. Proto by bylo účelné sloučit MŽP s Ministerstvem zemědělství jako Ministerstvo venkova a agendu péče o ovzduší převést na Ministerstvo zdravotnictví. Zatím u kormidla řízení činnosti včetně ovládání finančních toků jsou převážně ideologové bezzásahovosti.

Pavel Valtr, Radovan Holub

Jeden z mnoha pohledů na Černé jezero z Jezerní stěny pod Juránkovou chatou

ptačí zpěv scházel, pouze dva mohutní krkavci nad námi přelétli.

Turistická Dámská cesta byla jedinečně a pohodlně trasována kolem okraje kamenných moří. Členové Klubu českých turistů ji profesionálně vytvořili na náspech z kyklopsky rovnáných kamenů. Přestože cesta prochází jen rozsáhlým ochranným pásmem rezervace v CHKO, někdejší Správa NP a CHKOŠ ji zneprístupnila nejen administrativně, ale i reálně - díky velkému množství ponechaným padlých kmenů je dnes obtížně průchodná. Jde o součást vytváření umělé bezzásahové divočiny. Naštěstí milovníci Šumavy bývají sportovci

Foto: Pavel Valtr

Unikátní dopis šéfredaktorovi Železnorudského zpravodaje od pamětníka, který trávil na Juránkově chatě dětství – o historii chaty

Vážený bratře a příteli!

Musím vás pochválit za milou vzpomínku uveřejněnou v Plzeňském deníku na mého otce Norberta Mařika a Juránkovu chatu, zničenou za minulého režimu v roce 1951 zločinnou bandou zlodějských péesáků. Juránkova chata totiž sama nezchátrala, ale byla záměrně zničena kvůli stavebnímu materiálu rotou pohraniční stráže (PS), která sídlila u Černého jezera. V základech chaty jsou dodnes místa, kde byly uloženy dynamitové nálože. Dnes jsou i kasárna péesáků zničena, protože nějaký chytrák po r. 1989 potřeboval stavební materiál pro svoji rekreační výstavbu. Tak je to! (Poznámka redakce: Rota PS Černé jezero byla za peníze z evropské dotace stržena až v roce 2009, a to Správou NP a CHKO Šumava, nikoli PS. Správa parku na několika jednáních slíbila na tomto místě vybudovat stylovou stavbu pro turisty – kiosek a občerstvení. Slíbená stavba dodnes neexistuje).

Přístup až k chatě je možný pěšky z bavorské strany ze Šajb (Scheiben) přístupný autem až na tamější parkoviště a pohraniční stezkou vedoucí z Bayerisch Eisensteinu až na Ostrý. Nákladním autem je Svaroh přístupný od Černého jezera, což využívají Lesy ČR a všechny státní instituce, vojsko, policie, Katastr nemovitostí v Klatovech a další jako Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, myslivci a další elity.

Za války stála chata netknutá až do posledních dnů Třetí říše a německý Wehrmacht ji využíval jen v posledních měsících války jako radarové stanoviště. S otcem jsme prázdnou chatu za války několikrát navštívili. Klíče k ní jsme měli uschované u německého hostinského v restauraci u Černého jezera. Chatu příležitostně využívali sběrači lesních plodů a dřevaři. Všichni Němci respektovali právo soukromého vlastnictví.

24. 4. 1945 postoupila americká armáda až na původní československou hranici a kvůli dohodě Roosevelta a Stalina nesměla postupovat dál. Konec války už někteří současníci znají a je zbytečné o tom hovořit dál. Hlídky americké armády nebo prchající Wehrmacht mohly chatu zapálit. Její základy a zdivo nebyly poškozeny, jen dřevěné díly byly spálené. Ostatně mám fotografie z května 1945, kdy jsem s otcem a dalšími členy Skiklubu chatu navštívil. Když jsme později jako Český Skiklub v Plzni požádali Okresní soud v Klatovech o vydání chaty od Státních lesů v Nýrsku, neuznal naše nároky a byli jsme ohroženi několikamilionovou pokutou. Museli jsme jako Skiklub žalobu stáhnout a na další obnovení procesu nemáme prostředky, třebaže je Juránkova chata naše. Máme dodnes svědky, kteří včetně archivních podkladů by mohli promluvit. Ale všechno stojí čas a peníze.

Pokračování na straně 17

I v jádrové zóně to jde

V neděli 23.9.2012 uspořádala Správa Národního parku Bavorský les velký podzimní lesní piknik na historickém místě zvaném Schachtenhaus v blízkosti bývalé obce Gsenget u Prášil. Podobná setkání pořádala správa Národního parku Bavorský les také na Modrém sloupu u Březníku. Podle nové studie tím populace tetřeva nebyla narušena.

Foto: Norbert Schreiber

Unikátní dopis šéfredaktorovi Železnorudského zpravodaje...

Dokončení ze strany 16

Osobně bych mohl všechno včetně dokladů doložit.

Ještě pár slov k Dámské cestě, kterou jste v rámci akce „Juránková chata“ sestupovali na Jezerní stěnu a morénu Čertova jezera. Dámská cesta, jež byla uzavřena tzv. ochránci přírody, o kterých nikdo nic jmenovitě neví, byla v horní nástupní části zdemolována dynamitovými náložemi, o kterých by mohli vydat svědectví žijící příslušníci Pohraniční stráže. Stálo by za to po poradě s právníkem žalovat český stát za to, že se nestará o vlastní historické komunikace a že ohrožuje veřejnou bezpečnost a požadovat termínově ohraničenou opravu. Dámská cesta je kvůli svému mírnému sklonu přímo předurčena jako překrásná cyklotrasa, jež má spojení s bavorskými lesními cestami, dovolujícími napojení na Velký Javor, i s dalším případným sjezdem až do Nýrska.

O účastnících výstupu k Juránkově chatě v počtu neuvěřitelných 250 osob nic kromě tebe a Karla Kintzla nevím, uvítal bych, kdybys mi poslal jejich mailové adresy, pokud jsou, abych je mohl přímo kontaktovat. Zvláště mě zajímá jméno Jiřího Maříka, možná ho dokonce osobně znám. Samozřejmě všechny plány, jak vzkrésit Juránkovu chatu, vstávají a padají se zpřístupněním této části Svarohu. Poděl přilehlé vodní lokality Svárožné s navazující silničkou je sjízdná další cyklostezka vedoucí až do Železné Rudy. Svoji neúčast na Vaší vzpomínkové akci omlouvám, protože jsem angažován na probíhajících volbách. Moc mě to mrzí, ale není ještě konec posledních dnů. Máte-li z vaší schůzky nějaké materiály, rád si je přečtu.

Zdraví za Český Skiklub v Plzni
Norbert Lang

Fanda se vrací – Večer první

Vítězství nad nevyzpytatelně základnou rakovinou vložil Františkovi Strnadovi st. evidentně novou energii do žil. V pondělí 8. října v 18 hodin totiž pozval svoje přátele, známé a vůbec všechny spoluobčany do auly zdejší základní školy na zábavní večer s přilehlým názvem Fanda se vrací. S dvojicí pozvaných hostů nad symbolickou sklenkou červeného vína rozprávěl o životě a o nezapomenutelných příhodách svého životaběhu. Konstatoval, že náš život se skládá vlastně jen ze tří částí – příchody, odchody a to mezi tím, kdy je obyčejně všechno jinak, než jsme původně plánovali.

Hosty premiérového dvouhodinového programu se stali toho času senátorka Parlamentu ČR Jiřina Rippelová a fotograf a cestovatel Jan Duchek, též jeho osobní přátelé. Jiřina Rippelová je v případě aktivit Františka Strnada přímo kmotrou z povolání, neboť mu křtila jak první železnorudský pivovar, tak postupně všechna nová piva. Během programu nejen prostřednictvím videomedailónu zavzpomínala na úplné začátky své politické kariéry a na osm let starostování v Sušici, odkud pochází. Ředitelce Centra volného času, o.s. Olze Myškové předala šek na 5000,- korun coby finanční dar spojený s návštěvou místního dětského ochotnického souboru v Senátu (reportáž vyšla v říjnovém čísle ŽZ), všem ženám na závěr věnovala třeba kytičku a mužům plechovku piva. Olga Myšková Jiřinu Rippelovou obdarovala ručičným výrobkem, který vytvořily šikovné ruce dětí v keramickém kroužku Centra volného času.

Jana Duchka považuje František Strnad za svého bratra, ač je ve skutečnosti pojí trochu jiné příbuzenské svazky. Společně rozvíjeli řeč na téma svých dobrodružných výletů za bývalého režimu a lezení po horách. Jan Duchek představil řadu nádherných záběrů z připravované knihy, jež ponese název Čtyři a půl světadílů včetně Šumavy a Tater. Šumavu odjakživa miluje, a tak i ji samu o sobě pokládá za světadíl.

Vystoupení své a svých hostů proložil hostitel Strnad dvěma humorně filozofickými písněmi za doprovodu kytary. Nejenže tedy řídí hotely, vaří pivo, píše, režíruje, hraje na jevišti a na hudební nástroje, umí také poutavě vyprávět. Jako rozený bavič nikdy nevyznívá strojeně a trapně. V publiku se sice sešly pouhé dvě desítky lidí, avšak čas si udělal i starosta města Michal Šneberger. Další dva večery, a to 15. 11. v 19.30 s ochotníky z Hartmanic a 18. 12. s dětskými ochotníky ze Železné Rudy, budou následovat. Ti všichni jsou připraveni pobavit a předvést své umění. Proto neseďte doma za pecí a u televize a přijďte. Nebudete litovat. LCK

Jan Duchek, Jiřina Rippelová a František Strnad st. – hlavní aktéři prvního večera z cyklu Fanda se vrací (zleva)

Fejeton

Jak jsem si zasázel

Podzim - malíř malířů, období sklizní, přípravy na zimu i sázení ovocných stromů. Dávno tomu, co jako malý kluk jsem se dozvěděl, že za svůj život mám zasadit strom, postavit dům a zplodit syna. Jak praví staré moudro, povedlo se. První strom jsem sázel s otcem, když začala v roce 1955 povinná školní docházka, dům byl postaven v roce 1972 a syn se narodil o dva roky později. Dnes si uvědomuji, že kdybych se narodil jako žena... Sice žádné podobné úsloví na ženu neexistuje, přesto: Žena zasazený strom zalévá, pečuje o něj, sklízí úrodu, uklízí v domě a do smrti se musí starat o ty nemožný mužský.

O tom jsem ale psát nechtěl. Do mysli se mně vsunulo sloveso „sázet“, kdy se jedná nejen o sázení stromů, zeleniny, kytiček, ale i snaha o poctivě a bezpracné získání peněz. Lidé sázejí od nepaměti. Dnes různé hazardní hry v kasinech, po dlouhá léta na poštách sportky, sázky, korunky, deset šťastných a co já vím jaké další sázky. Sázení mě nějak minulo a pouze jednou s plnou kapsou drobných jsem si nechal vytvořit náhodný tip, neb jsem na ta malá číselka na tiketu bez brýlí neviděl. V neděli se investovaných 98 korun ve čtvrtku změnilo na více jak 23 000 Kč a kdyby pan Náhoda místo čísla 16 vybral 18, tak jsem dnes tento fejeton nepsal, neb by se částka změnila na více jak 54 milionů. Výhra by se jmenovala první s premií, o kterou se pokouší můj dlouholetý kamarád Karel. Ten přes třicet let pravidelně sází šest sloupců na první i druhý tah sportky. Takových je určitě

víc, ale Karel má ve všech sloupcích stejná čísla, a tak má poličeno na šest prvních cen. Usuzuji, že jej to VELKÉ ŠTĚSTÍ dosud nekoplo, neb normálně chodí do práce a to by určitě nechodil.

Pokud někdo pozorně četl, tak si přečetl spojení „můj dlouholetý kamarád“. Je pravdivé a v době, kdy v naší zemi je šafránu více než kamarádství, je dosti vzácné. Nevím, zda se kamarádství vytratilo dobou, ve které žijeme, nebo není na něj čas a nebo ve stáří mizí jako zmizelo mládí. Rád se vracím do těch dob, kdy jsme měli prdlaš majetky, peníze, postavení, ale měli jsme k sobě blíž, byli jsme si rovni a hlavně, byli jsme kamarádi. Rád jsem vyseďával s těmito kamarády po hospůdkách, klábosil, popíjel, hrál a zpíval staré i nové písničky a po vypití více alkoholu se sázel. Další význam tohoto slovesa. Někdo, když více vypije, je agresivní, jiný se směje každé pitomosti, další usíná všude a v každé poloze. Někoho přepadne smutek a splín. Většině mužů se líbí ženy všech rozměrů, let i vzezření. Jiní mění zpěv v hulákání a všichni jsou velmi hluchí, hovorní a chtějí být středem pozornosti.

Já měl jiný zkrat. Stačilo málo. Moje reakce byla: To je blbost, tak to není, to bych dokázal také. Po krátkém dohadování vznikly nejružnější sázky, některé vyhrané a pochopitelně i prohrané. Ale všechny neobvykle krásné. Nesázel jsem se nikdy, kdo co vypije, sní či unese a nebo zvedne. Jen jednou jsem přisádl na mého

údržbáře Vládu Vojtěcha, když se vsadil, že za šedesát minut sní třicet pacholíků, což bylo třicet krabiček tučného tvarohu o celkové váze 2,40 kg. Vyhrál... a pak jsme ho delší dobu neviděli. Moje sázení s kamarádem Martinem Vaščúrem bylo dosti časté, ale mělo jinou kvalitu a neobvyklost. Vyjmenuji jen pár: Strnad nemá sedět v hospodě, ale venku na stromě. Sázka byla na dva dny, tudíž 48 hodin sedět na stromě. Utrpení tam

strávené není na podrobné popisování. Ale vyhrál jsem. Další krásná sázka: Oslava vítězství ve II. světové válce nad Německem v samotném Německu. Podmínky – v deset dopoledne vyrazit ze Strnadových bud, na zádech harmoniku, láhev ruské vodky. S tím vyjít 8. května na vrchol Velkého Javoru, tam vypít společně vodu a hrát v kuse u kříže do té doby, než bude láhev prázdná. Návrát domů do 18. hodiny. Vše se odehrálo ve sněhu za šiléného větru. Výhra o šest minut. Do třetice: Dojít z Lipna do Železné Rudy. Sázka s Mirkem Larvou. Prohra. Cestu jsem po 78 km vzdal, i když se mnou šla poctivě moje žena. Měla se vsadit pouze ona, ta by to určitě došla. Mě zlikvidovaly puchýře. Ještě deset dnů jsem chodil jako na jehlách.

Poslední sázka mého života zněla: Sázím se, že už se nikdy nevsadím.

Sice vyhrávám, ale někdy mám velikou, opravdu velikou chuť prohrát.

František Strnad starší

Věnováno Daniele Matušové, elévce místního ochotnického souboru. V Amnestii byla báječná.

Dušičková úvaha

Železnorudský hřbitov s márnicí

Foto LCK

V listopadu se příroda kolem nás halívá do mlh, stromy se zbavují zbarvených listů. Z začínající přízemní mrazíky a chladné, sychravé počasí s deštěm nebo dokonce prvním sněhem na náladě nepřidá. S Dušičkami i Šumava ladí do moll, lidé jsou podvědomě zádušnější až smutní. Dříve 2. listopad patřil pouze Památce zesnulých, dnes se o datum dělí s Tobiášem, který má jmeniny. Nejen v tento den kroky pozůstalých vedou na hřbitovy. Zavzpomínat, porozjímat nad rokem někoho blízkého, zapálit svíčku, přinést věneček, kytičku. Je to v podstatě to jediné, co pro ty, kteří navždy odešli, ještě můžeme udelat. Někteří tak nečiní ani v tento den, jiní naopak hojně bez ohledu na kalendář.

Železnorudský hřbitov je velmi specifický. Pokojně tu vedle sebe odpočívají čeští a němečtí obyvatelé nejen ze Železnorudska. Po roce 1989 mají naši němečtí sousedé konečně možnost kdykoliv obnovovat hrobky svých rodin, zlatit křížky, nápisy, pečovat o skalničky na hrobech. Pracovníci Technických služeb města na hřbitově pravidelně sekají trávu, aby tu nepřerostla víc, než je zdrávo. Děni na hřbitově se snaží podle svých možností sledovat také státní a Městská policie kvůli případným útokům všudypřítomných lapků. Ti rádi vykrádají zaparkovaná vozidla těch, kteří na hřbitov míří. Na Železnorudsku odnepaměti platí jakýsi „zákon tři“. Vždycky tu krátce po sobě zemřou tři lidé a pak je zas na delší dobu klid.

Když jsem byla malá, jezdila jsem s rodinou hlavně na hřbitov do Klatov, kde odpočívá řada mých předků a příbuzných. Prostředí hřbitova mi tehdy doslova nahánělo hrůzu. Hlavou mi vířily obrazy nebožtíků v rakvích, urny a rozkládající se kosti. Chodila jsem úzkostlivě po cestičkách, abych náhodou na nějaký hrob nedopatřením nešlápla. Pokaždé jsem si oddechla, když za námi hřbitovní vrata konečně zapadla. Za studentských let jsem na hřbitov zašla už docela ráda. Začal převažovat zájem o to, kdo konkrétně na jakém místě odpočívá, proč zemřel a co byl vlastně zač. Všude panoval příznačný klid, dobrý na učení a utřídění myšlenek. Vždyť i Karel Jaromír Erben v tomto prostředí nejspíš čerpal inspiraci, když ozdobil Kytičky hororově záhrobní Svatební košili. Jako dospělá už ke hřbitovu a zesnulým nemám naprosto žádný ne-

gativní postoj. V šestadvaceti letech jsem v rozpětí sedmnácti po sobě jdoucích měsíců zčistajasna definitivně přišla o tři ze čtyř základních členů svojí rodiny. Žel, na pravdě boží už jsou i dva z mých spolužáků ze základní školy. Oběma by dnes bylo teprve 38 let.

Na hřbitov zkrátka chodím velice často a nepřijde mi to nijak divné. Cítím se tu docela příjmeně. Hřbitovy zrcadlí kulturu národa, takže na ně ráda zavítám i v každé cizí zemi. Vybavuji si například americké jen s náhrobkem, francouzské s květinovými keři, pomerančovníky a citrónovníky. Svůj půvab mají hřbitovy řecké s převahou bílého mramoru včetně písma na náhrobech a hřbitovy židovské. Přišla jsem na to, že z mrtvých strach mít opravdu nemusíme. Jsou to ti živí, kteří mohou ublížit slovem i skutkem a mnohdy tak i činí. A platí nápis, který se dal v minulosti přečíst na jednom z dnes již zbořených klatovských domů, a sice že „Každý je na světě hostem, den po dni k smrti rostem“, po bohatém zůstane, nevďěčným se dostane“. Nebo „Co vy jste, to my jsme byli, co my jsme, to vy budete“ na zdi místního hřbitova. Kdo už o někoho blízkého řízením osudu bohužel přišel, ví naprosto přesně, o čem mluvím. Kdo dosud ne a má pocit, že jeho se to absolutně netýká, se hluboce mylí. Život nám obvykle převrátí naruby jediná zlovlná setina vteřiny. „O mrtvých jen dobře“, a tak mějme v úctě ty, které už nám nikdo nikdy nevrátí, a věnujme svůj čas a péči blízkým lidem, kteří tu ještě s námi jsou. Vždyť zítra už může být pozdě...

Lucie Charlotte Kopecká

Fejeton

Děkujeme, že uklidíte po svém pejskovi

Železnorudsko je plné čtvernohých přátel člověka rozličných barev, velikostí, ras, vlastností a původu. Většinou je při venčení vidáme po boku páníčků a paniček. Láskyplně o ně pečují, ještě láskyplněji o nich mluví, kupují to nejlepší psi žrádýlko, zajdou na cvičák a pořizují slušivé psí oblečky, neboť mrazivá šumavská zima umí být krutá. To vše je naprosto v pořádku. Proč by taky nebylo.

Psiho společníka mají i paní X a pán Y. Pravidelné venčení má své rituály, délku trvání a oblíbená místa. V jisté situaci, která se dennodenně opakuje, se však jejich mazlík evidentně necítí ve své kůži. Když venku vykoná velkou potřebu, páníček ani panička se ani náhodou neobtěžují zapáchající nadičku po něm uklidit. Doma pána i paní vidí číst noviny, knihy a vysedávat u počítače. Proč tedy u cedulí Městského úřadu s textem „Děkujeme, že uklidíte po svém pejskovi“ náhle předstírají ngramotnost? A vůbec jim nevadí, že je může někdo zahlédnout. Zimu, kdy napadne sníh, mají jeho páníčci obzvlášť rádi. Psi exkrementy se přece tak snadno schovají pod vrstvou padajícího sněhu, mrazem utuhnou v ledu a jako kouzlem jsou pryč! Co z toho, že na jaře vylezou psi výkaly na povrch a pohled na chodníky, trávníky a další plochy je pro obyvatele a návštěvníky Železnorudska, kteří se po městě pohybují hlavně pěšky, tristně nepěkný!

rudska, kteří se po městě pohybují hlavně pěšky, tristně nepěkný!

Psovi se nelíbí, že se na něj kvůli nim ostatní obyvatelé mračí. Prostě se za dvounohé členy svojí psi smečky trochu stydí a docela závidí psím kolegům, jejichž majitelé s sebou vzorně nosí různé sáčky a nevábně vypadající psí hromádky bez bázně a hany okamžitě uklízejí. To by chtěl také zažít! Počůraná a pokakaná miminka lidé přece také přebalují. Ač jim to žádnou obzvláštní radost nedělá, prostě se přemůžou. Kdyby byl k tomu od přírody uzpůsoben, klidně by si po sobě uklízel sám a rád.

Rozumět paní X a pán Y psi řeči, od plíc by jim pověděl, co si o nich myslí. Párkrát už je zkusil vytrestat aspoň tím, že se vyčůral a vykalkal u nich doma, aby viděli, jaké to je. Nepomohlo to. Buď ho vyplísili, nebo sáhli rovnou k fyzickému trestu. Tak tiše trpí a spoléhá na boží mlýny. A světe div se, funguje to!

Paní X se chystala do cukrárny na důležitou schůzku. V pěkném oblečení, navoněná kráčela v čistých botkách po ulici. Hlavu nesla sebevědomě vzhůru. V podvečerním světle si nevšimla několika výstavních psích bobků rozestých po chodníku. Šlápla do enóma a to se pro dámu fakt nehodí. Boty jí strašně páchly a ještě dlouho skřípěla zuby, když se je doma snažila ze všech sil vyčistit. Páníček z toho nebyl nikterak nadšený. Z fotbalu v televizi nebylo nic, protože paní X si jako bolestné nárokovala nějaký nekonečný TV seriál.

Jestli jste něco podobného zažili na vlastní kůži, dovedete si to živě představit. A pokud ne, moc se nesmějte. Ono na vás taky jednou dojde. A náš psi hrdina? Radostně se usmál pod vousy. Je zvědavý, co páníčka nebo páníček udělají zítra v určité fázi venčení. Snad se oba poučili.

Na žádost četných čtenářů, kteří mají rádi psy, ale nelíbí se jim, když se po nich neuklízí, napsala Lucie Charlotte Kopecká

Odposlechnuto

Víkend 20. a 21. 10. byl slunečný, inverze lákala modrem a dálkami. Mlhy v údolí se válely celý den a lákaly turisty do hor. V Bike parku Špičák jezdilo plno cyklistů, bikerů i tu-

ristů. Hodně jich bylo z Německa a Rakouska. Měli radost ze slunce. Kiosk nahoře na Špičáku premával. A právě tady stáli dva starší manželé, Češi. Pán říkal paní nakvašeně: „To se jim to tady jezdí, Skopčákům,

když na Javoru nesmějí“. Ať žije česká tolerance, přejícnost a radost z toho, že o nás někdo má zájem a že někde něco funguje! Víkend na to přišel sníh. Turistů silně ubylo. To mohli mít ti dva radost! -rh-

Vybrali jsme z archivu z roku 1920

Zájezd do Železné Rudy

Zájezd do Železné Rudy pořádají zítra v neděli 3. t. m. pěvecký spolek „Skála“ a Sokol z Přestic, kde budou ráno u vlaku očekáváni zástupci menšiny, kteří je doprovodí kolem Čertova a Černého jezera do hotelu Špičák. Odpoledne ve 3 hod. bude zde koncert 42 členného sboru pěveckého za spoluúčinkování slečny Soni Borovičkové. U klavíru sl. Ludmila Borovičková, diriguje p. Borovička. Vstupné na koncert 5 Kč. Čistý výnos bude věnován fondu pro stavbu sokolovny v Žel. Rudě, jest tedy na obecnstvu, aby hojnou návštěvou dobrou věc podpořilo.

Přístavba Prokopova českého hotelu na Špičáku.

Pan Jan Prokop, majitel hotelu na Špičáku, podniká nákladnou přestavbu svých objektů. Letní jídelna byla rozšířena a při této přístavbě jest krytá veranda, z níž skýtá se překrásný pohled do kotliny železnorudské. Nová noclehárna o 16 pokojích v rázovitém domku svou útulností zaručuje příjemný pobyt. Nyní má tedy hotel na 70 pokojů. Konečně podařilo se p. Prokopovi po velikých překážkách, že obdržel svolení Pozemkového úřadu k zřízení vodovodu, takže hotel bude zásobován již tuto sezonu dobrou vodou! Veškeré práce, jak projekty i stavbu provádí osvědčená stavební kancelář p. arch. V. Beneše, stavitele z Klatov.

Ochranná chata na Jezerní Hoře na Šumavě hotova.

Český Ski klub v Plzni předá v neděli dne 1. října t. r. o 12. hod. první českou ochrannou chatu na Jezerní Hoře na Šumavě ve výši 1330 m n. m. sportovní a turistické veřejnosti a zve ji přátelsky k účasti. Pořadatelé a hosté přijedou od Plzně a Klatov atd. ranním vlakem na stanici Špičák (9. 12). Výpravu členstva odboru Klubu čl. turistů v Klatovech, jenž po převratu iniciativně do této otázky zasáhl a který také vděčí Čes. Ski klubu v Plzni za rozřešení této stavby, povede člen výboru účetní měst. Spořitelny pan Rudolf Vondra. Účast co největší žádoucí. Legitimace a odznaky sebou. Při účasti 10 členů sleva na jízdném 33%. Odjezd z Klatov 7.26 ráno.

Připravil VCH

Ke krátkému zastavení zvou tato nově zbudovaná boží muka na Novém Brunstu

Dům, který zaujme

Horský dům Jana Šabaty na Špičáku

Na svých cestách hledám spíš muštr na život, ne na stavění domů

Podnikatel z Rokycan

Dům, který vám dnes představíme, leží v těsné blízkosti sjezdovky na svahu pod hotelem Sirotek na Špičáku a vystavěn byl za neuvěřitelně krátkou dobu. Stavba byla zahájena začátkem srpna 2008 a trvala čtyři a půl měsíce.

Nosnou konstrukci domu tvoří KVH hranoly – výstavba domu na podzim roku 2008

Rychlost stavby jistě nemalou měrou ovlivnilo to, že majitel domu je zároveň majitelem stavební firmy, zaměstnávající ve stavební části firmy Šabata téměř padesát zaměstnanců. Další více než padesát zaměstnanců pracuje ve velkoobchodu se stavebním a instalátérským zbožím této firmy a v dalších provozech. Podnikatelské činnosti Jana Šabaty jsou vzájemně propojené. Vlastní velkoobchodní síť Voda-topení-plyn, věnuje se prodeji stavebnin a železářství a výstavbě a rekonstrukci komerčních budov a zemědělských staveb. Další činností je developerská výstavba bytových domů.

Navrhl a postavil několik domů

Nicméně aspekty, jako například nepřízeň počasí, se ani při této dobře zorganizované stavbě na Špičáku ovlivnit nedaly. Srpnový déšť, náročná příprava terénu, odvodnění pozemku, drenáže, to vše nasvědčovalo tomu, že Vánoce 2008 tu Jan Šabata ještě nestráví, přestože si to přál. 15. 12. 2008 byl dům připraven k užívání. Jak sám Jan Šabata říká, výstavbu rodinných domů provozuje jen v rámci své rodiny, tento na Špičáku je pátým v pořadí. A je srdeční záležitostí. „Dům jsem si vlastně celý navrhl sám. Původní návrh od jiného projektanta působil jako stodola a já mu ho vrátil se slovy, že ho budu používat jako odstrašující případ. Měl jsem představy úplně jiné. A jsem velký detailista, pro mě je důležité i to, jaká jsou v koupelně zrcadla, obklady a jaký tvar a barvu mají zásuvky a vypínače.“

Interiér

O tom, že interiér domu a jeho vnitřní uspořádání je opravdu dotaženo do detailů, jsem se mohla na vlastní oči přesvědčit. Z přízemí domu, kde je praktické zádveří, nepostradatelná lyžárna, prádelna a kotlena, vede do patra točité

dlážděné schodiště. Zde se otevírá prostor velkého obývacího pokoje nebo, lépe řečeno, společenské místnosti, která je otevřena až do krovu. Její střed vytvářejí nádherná kachlová kamna ze zelených kachlí. Jedna část místnosti je zařízena jako kuchyňský kout, propojený s jídelnou a příjemným sezením. Druhá část místnosti slouží jako přístup ke třem pokojům, koupelnám a dalšímu prostoru v podkroví, určenému k přespávání návštěvníků s karimatkou a spacákem. Celý tento prostor, i když není přehnaně velký, působí velice vzdušně, světle a příjemně. Jak mají majitelé domu vyzkoušeno, maximální kapacita na přespání je 19 lidí, ale opravdu tak na víkend. To už totiž nestačí ani kapacita toalet, ani židlí u stolu. Zajímavým a originálním prvkem domu Jana Šabaty jsou schody do podkroví, kde byly k výstavbě zabetonovány jen smrkové větve. A také dva dubové kmeny s kůrou a větvemi, jimiž Šabata na radu architekta řešil podpěry nosných trámů.

Sendvičová dřevostavba

Jan Šabata má rád přírodní jednoduchý styl, dřevo a kámen, nikde není kousek betonu nebo betonové zámkové dlažby. Další dům, který si postavil v Rokycanech, je roubenka. Tato stavba, kdy trámy dosedají na sebe a izolace ve spojích se provádí vrstvou vaty a vymazáním spár, tepelně nevyhovuje. Další problém je, že dřevo u tohoto typu staveb vysycháním sesedá. Takovouto stavbu by bylo náročné na dálku realizovat a udržovat, dokud dřevo neseschne, což trvá zhruba pět let. Proto v případě

Dva dubové kmeny podírají nosné trámy domu

důraz byl při této stavbě věnován samozřejmě izolaci, kdy se použilo několik vrstev těsnicí vaty o tloušťce 28 cm ve stěně a 38 cm ve stropě, OSB desky, rošt, za kterým jsou vedeny elektrické rozvody, paropropustná folie a vnitřní a vnější dřevěné obklady. Topení je plynové, s využitím technologie dálkového ovládání, spouštěného mobilním telefonem. Nespornou výhodou je tedy možnost zapnout vytápění domu třeba několik hodin před příjezdem rodiny. Ovšem vůně dřeva a praskání ohně v krbu se ničím nahradit nedá.

Rodinu lákaly sjezdovky na Špičáku

Dostupnost potřebných sítí jako je plyn, elektřina a kanalizace při výstavbě domu tady na horách majitele mile překvapila. Paradoxně jediný kompromis, který při stavbě tohoto domu udě-

Pohled na dům Jana Šabaty ze střechy garáže

Špičáku raději volil sendvičovou dřevostavbu s nosnou konstrukcí z KVH hranolů. Jde o masivní konstrukční hranoly se zubovitým spojem, dodávané v délkách na přání zákazníka. Velký

lál, byla právě volba místa. „Chtěl jsem být na horách, jsem ale typ člověka, který by raději

Dům, který zaujme

Dokončení ze strany 20

stavěl na Modravě nebo na Kvildě, někde na okraji obce a hlavně v blízkosti běžeckých stop. Moje děti i děti mé partnerky ale zvolily tuto lokalitu, pro ně je lepší přece jen se vyvézt vlekem nahoru a klouzat se z kopce. A tak jsem z dostupných parcel vybral tuto nejblíže Ski areálu Špičák. Jen si hodit lyže na rameno a jít pěšky. A tak mám dům s výhledem na parkoviště, transformátor a nádraží,“ říká Šabata s úsměvem. Sjezdovek na Špičáku rád využívá. „Když už mám dům postavený pod sjezdovkou, nebudu přece jezdit na Javor. K samotné cestě do Ski areálu mám výhrady, hodil by se tu alespoň pruh, po kterém by se dalo sjet na lyžích. Ale lyžování je tu krásné.“

Lyžování si majitel domu na Špičáku užívá i jinde. „Jezdím lyžovat několikrát do roka do Alp, ale nesrovnávám to. To přece ani nejde. Jen přemýšlím, jak bych dělal věci já. Možná, že ani rozšiřování sjezdovek tu není prioritou, důležitější je, aby tu fungovala infrastruktura. Věci, jako úklid sněhu, parkování, přístupové cesty a podobně. Díky poloze svého domu musím občas řešit i to, že mi někdo parkuje v garáži, která těsně sousedí s příjezdovou cestou do Ski areálu Špičák. I když se nepovažuji za klidného člověka, tyto problémy s parkujícími auty se snažím řešit v klidu a s nadhledem. Jen se občas dotýčných zeptám, zda považují za normální parkovat v cizí garáži, poslechnu si několik různých výmluv a důvodů a dokážu nad tím mávnout rukou.“

K čemu došel ve světě

Ale i k tomuto mávnutí rukou musí člověk nějakým způsobem dospět a Jan Šabata si tento nadhled získává na svých cestách po světě. Nadšeně dokáže vyprávět o ostrově Siberut v Indonésii, kde žijí Mantawaiové lovící foukačkami nebo o Indiánech ve Venezuele. Afrika a kmen Mursiů, žijících na jihu Etiopie. K jejich rituálům patří proříznutí rtu, odstranění zubů a vložení talířku. Další jeho oblíbené destinace jsou Filipíny, Barma, Laos, lidé zde žijící, jejich kmenová společenství. Rád srovnává náš konzumní život s jejich stylem života. „Ve tvářích těchto lidí nenajdete stres, zatímco lidé okolo nás jsou neustále nakrknutí. Takže na svých cestách hledám spíše vzor na život a nikoli na stavění domů. Vím ale, že takhle žít bychom my nemohli. Je pravda, že tam prostě nefunguje vůbec nic, a to by nás určitě jednou dobehlo.“

Pavla Šebestová

Pohled z podkrovní. Zábradlí jsou zhotovena ze smrkových větví, částečně ze stromu, který porazil soused Jana Šabaty

Kuchyňský kout s jídelnou je součástí společenské místnosti

Točité dlážděné schodiště vede od zádveří do společenské místnosti

Kachlová kamna dotvářejí atmosféru společenské místnosti

Takhle se stavělo za starých časů. Hotel Javor v roce 1901 stál na stejném místě jako ten dnešní

Žijí mezi námi – Pavel Beran

V Železném Rudě vidáme pana Pavla Berana už hezkou řádku let. Pán menší postavy, s bystrými chlapeckými očima a obvyklou kšiltovkou na hlavě, k jehož image patří i nezaměnitelný druh chůze a zvláště zastřený hlas, je velmi společenský. Každého zná, s každým se zdraví. Od jara do podzimu vysedává s dalšími železnorudskými občany na oblíbené lavičce v centru města, kde probírají radosti i starosti všedních dnů a také svoje vzpomínky. Pavel Beran se narodil 11. 9. 1947 v Chomutově, ale ve dvou letech s rodiči Adolfem a Eliškou a dvěma sourozenci Bohumilem a Františkou natrvalo přesídlil na Šumavu. Má úžasnou paměť na železnorudská jména a události a zásobu fotografií s tím spojenou.

Šestero stěhování

Rodina pana Berana z otcovy strany byla velmi rozvětvená. Babička a tety se nastěhovaly do vily Marie v Železném Rudě, kam se za nimi brzy vydala i rodina malého Pavlíka. Samotný příjezd proběhl vcelku dramaticky. Když se po příjezdu sem ptali na cestu k vile, poslali je špatným směrem, takže se namísto chůze po silnici brodili div ne po pás sněhem. Od té chvíle nastal také pravidelný kolotoč spojený se stěhováním, závislý na otcově aktuálním pracovním místě. Nejdříve Pavlův tatínek dostal práci v pivovaru, a tak bydleli

Rodiče Pavla Berana Adolf a Eliška Beranovi

Pavlík na tříkolce se starším bratrem Bohouškem

Pavel Beran

v patře bývalé prodejny s ovocem a zeleninou (dnes Non-stop bar 2222). Pak dostal otec práci u Lesů. S partou třiceti mužů tehdy ještě svázeli dřevo na saních. To s sebou přineslo přestěhování do baráčku na Hladovém vrchu. Když začaly živitele rodiny trápit žaludeční vředy, poohlédl se po méně namáhavé práci. V objektu zvaném Plzeň (naproti dnešnímu MÚ) tehdy fungoval pionýrský tábor. Tam otec začal dělat údržbáře, maminka kuchařku. Od té doby tedy bydleli v domku, ve dvoře přilepeném k této budově. Následovala otcova práce brusiče pil na místní pile a přesazení do budovy bývalého MÚ, potom bydlení v domě čp. 153 proti dnešnímu Coop Tipu. V současné době Pavel Beran opět bydlí v budově bývalého Městského úřadu, kde sídlí rovněž lékárna Dr. Max. Je tu maximálně spokojený. Velmi si pochvaluje bezbariérový, krásně zateplený byt v 1. patře, s lištami místo prahů, širokými dveřmi a prostornou koupelnou se sprchovým koutem.

Idylické dětství s rodinou

Na Železnorudsku prožil Pavel s o čtyři roky starším Bohouškem a o rok starší Fanynkou nádherné dětství. Vybavuje si například mikulášskou nadílku na Hladovém vrchu. V převleku za čerta dorazil Josef Ivan Vávra. Přestože ho vyděšený Pavlík poznal, hrůzou s Fanynkou zalezli pod gauč. A co teprve rodinné Vánoce! S Fanynkou v předstihu hledali schované vánoční dárky, maminka navařila a napekla, tatínek nazdobil stromeček a nedočkavá Fanyнка se pokaždé tak moc těšila na rozbalování pod stromečkem, až si zapíchla kost, kterou jí tatínek musel tahat z krku.

Bohoušek jako prvorozený na oba mladší sourozence dohlížel a měl je na povel. Jeho odchod na vojnu Pavel doslova obřečel. Po vojné se bratr oženil a stal se vyhlášeným šéfkuchařem na Solidaritě (dnes OREA Hotel Špičák).

Sestra Fanyнка se vyučila cukrářkou u Jana Kohouta, ještě v cukrárně u pivovaru. A právě její syn Jaroušek Bohoušek seznámil s budoucí manželkou Marií. Když Bohoušek Jarouška hlídá, zašli spolu do restaurace na něco dobrého. Bohoušovi se tam zalíbila slečna. Poslal tedy Jarouška, aby jí vyřídil, zda si k nim nechce přisednout. Třiletý klouček přání splnil, slečna si přisedla a už v rodině zůstala. Po rodičích zdědil Pavel Beran nejen podobu, nýbrž i pečlivost a pořádkumilovnost. Abnormálně manuálně zručný táta měl svoji truhlářskou dílnu s ponkem a nářadím, kde vyráběl a kutil. Pavel od něj leccos odkoukal. Nebylo pak pro něj vůbec těžké vyrobit užaslým kamarádům třeba samostříl. Díky mamince zase pronikl do tajů vaření. Protože rodiče ráno odcházeli do práce, vyfasoval každý ze sourozenců seznam úkolů, které bylo nutné v domácnosti splnit. Pavel musel vynést popel a nanosil dříví s uhlím na topení.

Šumavská školní léta

Pavel Beran neopomene zmínit věrného černého pejska Puntíka. Psík k němu přilnul tak,

Maminka, bratr Bohoušek a sestra Fanyнка při biřmování

že ho s nástupem do 1. ročníku pravidelně doprovázel až ke škole a po vyučování na něj před školou čekal. Až do 5. třídy chodil Pavel do stejné třídy se svým jmenovcem Pavlem Novým. S hercem a čestným občanem Železného Rudy se dodnes na Tradičních železnorudských slavnostech rádi potkají a pohovoří. Úlohy psal školák Pavel každé ráno těsně před vyučová-

Žijí mezi námi – Pavel Beran

Dokončení ze strany 22

Pavel Beran v lázních jako klaun chodící po rukou

ním. Učení moc nedal, většinou mu stačil výklad učitelů během výuky. Na jídlo chodil do školní jídelny. Předtím si však strategicky splnil všechny povinnosti, aby mohl hned po skončení školního dne ven. Kamarádil se s každým, vyšel s chlapci i děvčaty. „Celá Ruda až na Grádl a Belvédér byla naše. Hráli jsme si na četníky a zloděje. Třeba až čtyřicet dětí, dvacet četníků a dvacet zlodějů, klidně až do nočních hodin,“ přibližuje s jiskřičkami v očích oblíbené volnočasové aktivity. Fyzické testy se v jejich rodině nepěstovaly. Když nezbedný Pavel něco provedl, nesměl ven. Týden domácího vězení pro něj představoval ten nejhorší

možný trest. Pavel pamatuje i první a zároveň poslední masopustní průvod městem v roce 1957. Proto ho těší, že se tato tradice loni obnovila.

V učení na brusiče skla

Když vychodil železnorudskou školu, šel se s dalšími kluky ze Šumavy učit brusičem skla do Chlumu u Třeboně. Jednalo se o práci se sodo-draselným sklem na výrobu skleniček. Šumavská sklárna Annín, pro kterou se Šumavané učili, přešla pod Bohemia Poděbrady, čímž se kluci po roce v Chlumu zbylé dva roky učili až v Poděbradech. „My Šumaváci jsme jezdili domů jednou za měsíc. Mohli jsme každý týden, ale hrozná dálka...“ nastiňuje pan Pavel situaci s dojížděním. Ve městě, kde se léčí srdce, pracovali zejména se sklem olovnatým, brousili mísy a vázy. Pavel říká, že měl štěstí na vynikající lidi kolem sebe, ať už na spolužáky, učitele či vychovatelky. Na internátě jich na jednom pokoji po palandách spalo rovných dvanáct, zato se zejména o víkendů najedl přímo královsky. Jak už to v mládí bývá, občas vyváděli rozpustilé kousky.

Profesní život

Po vyučení působil Pavel Beran dva roky ve sklárně v Anníně. Skončil až kvůli problémům s nervy v lokti. První práce na skle, tzv. nařezávání, jenž měl na starosti, totiž znamenalo mít prakticky pořád ponořenou ruku ve vodě. Báječný pracovní tým si nemohl vynachválit. Marně ho však vedoucí dvakrát přemlouval, aby zůstal. Ač ho to mrzelo, zdravý bylo přednější. Vrátil se do Rudy a začal s Karlem Votrubou pracovat na pile. Po dvou letech přešel na lanovku, kde vydržel čtrnáct let. Potom se z něj na čtyři roky stal Pražák. V roce 1988 se mu po Šumavě zastesklo. Pracoval pak na špičácké Solidaritě a od roku 1990 až do roku 2002 jako hlídač na parkovišti v Železně Rudě. O pracovní

místo přišel až po nainstalování parkovacích automatů.

Na protest proti okupantům

V roce 1968 se Pavel coby jednadvacetiletý mladík a s ním skupina asi třiceti dalších lidí ve starém Javoru spontánně rozhodli zbourat pomník v Rudě na protest proti vstupu sovětských vojsk na území naší vlasti. Ačkoliv byl pomník ohromný, silou a klacky ho přece povolali. Všechny aktéry, už vdané ženy a ženaté muže, následně chtěli vydat Sovětům a nechat postřílet. Asi 15 kluků se pak schovávalo v Alžbětíně na demarkační čáře, kam Sověti nesměli. Rodiče jim tam vozili jídlo. „To byl tenkrát hrozný malér,“ říká na závěr.

Neúnavný boj proti osudu

Ve čtyřech měsících života prodělal Pavel Beran dětskou obrnu. Pečlivá maminka si našťástí všimla, že nezvykle pláče a padá mu nožička. Kdyby to zaregistrovala dříve, nemusel se Pavel vůbec hýbat. Následoval pobyt nemocnici, během něhož mu tatínek osmnáctkrát daroval krev. Při vši smůle našťástí zůstalo jen u celoživotních potíží s pravou nohou. Rodiče se za něj vroucně modlili u kapličky. Když začal ve dvou letech chodit, považovali to za učiněný zázrak. Pan Pavel se sice nerad chlubí, ale i tak dokázal cvičit gymnastické prvky na nářadí a svým vrstevníkům prakticky ve všem stačil. Hrál tenis, stolní tenis, fotbal, volejbal, po vzoru svého otce se jako jediný z rodiny naučil chodit po rukou. Už jako čtyřleté dítě pravidelně trávil přes tři měsíce v lázních. Páteř se srovnala, svaly se zlepšily. Vždycky si našel vlastní způsob, jak ostatní zaujmout, takže jeho zdravotní handicap v podstatě ani nevnímali. „Nikdy jsem nechtěl žádné úlevy,“ poznamená k tomu. Průkaz ZTP si nechal udělat, až když si zlomil nohu v krčku a měl v ní šrouby. Aby toho náhodou nebylo na jednoho člověka málo, má vyhojené žaludeční vředy a letos v lednu měl infarkt, jenž byl včas podchycen.

Šumavu má v srdci

Pavel Beran celoživotně nesnáší nespravedlnost a ubližování druhým. Žije si poklidným, staromládeneckým životem. S nejbližšími lidmi je stále v kontaktu. Až na rodiče, kteří již bohužel odpočívají na místním hřbitově. Šumavu má v srdci, má ji křížem krážem sježděnou. Odmalíčka jezdil se setrou Fanynkou na prázdniny do Lenory, Volar a Černé v Pošumaví. Když jede s někým autem přes Lenoru, pokaždé si tam dá zastavit. Při pohledu na Vltavu mu vstupují slzy do očí. Na Šumavu zkrátka nedá v kterékoliv roční době dopustit.

Lucie Charlotte Kopecká

Jednadvacetiletý Pavel Beran (vpravo) ve starém Javoru, u pípy věhlasný muzikant Vladimír Antoň

AKTUÁLNÍ FOTOGRAFIE Z REGIONU

Orel mořský uchvátil lišku v blízkosti Prášil těsně před příchodem prvního sněhu

Vedle kapličky na Zhůří se zase můžete zastavit u „Kříže smíření“

Poslední slunné říjnové dny vylákaly i majitele této krásné Felicie na projížďku Šumavou

Plné ruce práce měli železnorudští hasiči 12. 10. s vyproštěním nákladního auta s asfaltem v zatáčce u špičáckého nádraží. Dnes je stržená cesta opravena, rozšířena a opatřena svodidlem

Inverzní dny konce října se postaraly o krásné výhledy až na Alpy. Pak přišel sníh

Foto: Jan Novák

Výstavba turistických a cyklistických tras před dokončením

Již v květnu 2013 vyjedou první cyklisté na novou stezku mezi Špičákem a Železnou Rudou

Po nově budované jezerní spoje (červená značka) se na jaře i cykloturisté dostanou díky Lesům ČR až k Čertovu jezeru

Od Čertova jezera pokračuje právě budovaná stezka jak do Alžbětína, tak ke špičáckým sjezdovkám – využijí ji i cyklisté

Cyklosoustředění TJ Tatran

Sjezdařská sekce TJ Tatran Železná Ruda se začala v září opět scházet, tentokrát v rámci předsezónní přípravy. Střídají se tréninky v tělocvičně, na školním hřišti, v terénu, na kole, na kolečkových bruslích a v neposlední řadě i v bazénu. První říjnový víkend, od pátku 5. října do neděle 7. října, vyvrcholila podzimní příprava cyklistickým soustředěním celé sjezdařské skupiny, tj. 12 starších, 8 mladších sjezdařů a 6 trenérů.

V pátek se všichni sešli ráno za slunečného, i když chladného počasí, před základní školou. Tam se po povinné prohlídce připravenosti kol rozdělili do dvou družstev. Skupina starších spolu se třemi trenéry vyrazila na trasu Železná Ruda – Spiegelhütte – Frauenau – Zwiesel – Železná Ruda. Těchto 65 km všichni zvládli. Jejich mladší kamarádi absolvovali kratší trasu Železná Ruda – Bayerisch Eisenstein – Schwellhäusl – Regenhütte – Železná Ruda. I oni se s trasou, i když „jen“ 28 km, úspěšně poprali. Večer nás všechny čekalo kondiční plavání v bazénu hotelu Čertův mlýn.

V sobotu se cesty obou družstev radikálně rozdělily. Starší cyklisté se opět vydali za české hranice, tentokrát bylo jejich cílem Velké Javorské jezero. Cesta byla kratší („jenom“ 40 km), proto si vychutnávali pěkné podzimní počasí. Malé děti pak se svými trenéry vyjely na Hoffmanky auty a odtamtud už jely po vlastní ose přes Gerlovu Hut' a Zámecký les do Železné Rudy. Cestu si okořehnily jízdou zručnosti a sprinty na Gerlově Huti. Tak i těch jejich 15 km bylo dost náročných. Večer se opět všichni zrelaxovali v bazénu, kde nejenom plavali, ale také se potápěli, hráli hry. Závěrečný den soustředění se pokazilo počasí, ochladilo se a lilo jako z konve, ale mladým sportovcům to vůbec nevadilo, protože je čekalo sportovní dopoledne v tělocvičně základní školy. Děti si zahrály hry, posilovaly, cvičily na náradí, zkrátka zakončily soustředění, jak se patří.

Na závěr je třeba poděkovat všem dětem za pěkné sportovní výkony, řediteli Ctiradu Drahorádovi za uvolnění žáků z pátečního školního vyučování a poskytnutí prostor tělocvičny ZŠ, Rudolfovi Latkovi, vedoucímu hotelu Čertův mlýn, za umožnění plavání v tamním bazénu, všem trenérům TJ Tatranu (J. Lehký, J. Najman, P. Najman, J. Petera, J. Prošek, J. Prošková, L. Vybíral) za ochotu a snahu připravit dětem pěkný víkend.

Už se všichni těšíme na sněh! Skol!

Jana Prošková

• • Cyklotoulky Pepíka Škúrka • •

Jízdy za chladného a deštivého počasí

Pepík patří k bikerům, kteří si cyklistickou sezónu pokaždé užívají až do poslední chvíle, tj. dokud nenapadne první sníh. Podzimní vyjížďky samozřejmě znamenají obléci si více vrstev oblečení než v létě. Když svítí slunce, je to sice krásné, jenže jeho paprsky už v tuhle dobu zahřejí jen pramálo. Proti chladu a dešti se však Pepík nikterak speciálně nechrání. Vyjíždí prakticky za každého počasí s tím, že se pak doma holt usuší a dá si horký čaj. Starostlivá přítelkyně mu za tímto účelem pořídila vestičku. Zatím ji však nepoužil, ale vozí ji stabilně sbalenou v kapsičce. Ani pláštěnkám, které se prodávají speciálně pro jízdu na kole, moc nefandí. Jsou totiž neprodyšné, takže se v nich člověk hodně potí.

Podzimní výhledy okořeněné o Alpy

Říjnové a někdy i listopadové ježdění na kole má jednu zvláštnost. Pokud si za inverze vyjedete na některá vyšší místa, odměnou vám bude nádherný výhled na celý hřeben Alp. Za těmito výhledy jsem si vyjel jak na vrchol Špičáku, tak na Hofmanky. Jedna z nejkrásnějších vyjížďek byla za Javorem po Panoramahohenweg. Výhledy začínají kousek za Mittagsplatzem, před Arberschachten se na chvíli schovají, ale od této pastviny až k odbočce na Malý Javor je máte opět před sebou. Tuto cestu jsem již popisoval v srpnovém čísle, kde byl navíc výjezd na Velký Javor. Avšak toto podzimní ježdění má ještě

jeden aspekt – měňavé barvy podzimu. V minulém čísle jsem popisoval cestu po našich jezerech pod Jezerní Horou, Čertově a Černém jezeře. Dnes vám nabídnu výlet na obě jezera pod Javorem.

Na Malé a Velké Javorské jezero

Vyjedeme od kostela po Sklářské ulici k hotelu U Larvů, pokračujeme po cyklostezce na nádraží v Alžbětíně. Odtud sjedeme k bývalé celnici a za ní po silnici směrem na Brennes. Za Bavorskou Rudou projedeme stále po silnici

první vracečku vpravo, za další vracečkou u státní hranice odbočíme po sto metrech ze silnice vpravo a po dvaceti metrech zase vpravo dojedeme ke státní hranici. Pokračujeme po cestě vzhůru, držíme se na všech odbočkách vždy vpravo, ale stále stoupáme. Nikdy neodbočujeme vpravo z kopce dolů. Na konci stoupání dojedeme opět ke státní hranici a jedeme v přímém směru až na Scheiben. Odsud jedeme po hlavní silnici vlevo na Brennes. Těsně před ním sjedeme přes Mooshütte k Malému Javorskému jezeru. Od jezera se vrátíme stejnou ces-

Malé Javorské jezero

Výhled na Alpy směrem od Velkého Javoru

tu zpět na Brennes, jedeme po silnici vpravo pod Javor a pokračujeme dále po silnici až na Velké Javorské jezero. Od něj sjedeme asi sto metrů a před odbočkou na Bodenmais odbočíme ze silnice vlevo na lesní cestu. Sjedeme postupně až k silničce na Arberhütte. Tu přejedeme a pokračujeme do Bavorské Rudy a odtud opětovně kolem hotelu U Larvů na Sklářskou ulici a ke kostelu.

Cesta je dlouhá 39 km a nastoupáme při ní 655 m. Na závěr tradičně trocha statistiky. S koncem října najeto 3015 km, nastoupáno 64765 m. Příště nás čeká zazimování kola a loučení s letošní cyklistickou sezónou.

Josef Škúrek ve spolupráci s LCK

Dvaasedmdesát hodin proti lhostejnosti

Může jít třeba o uspořádání hudebního vystoupení v domově pro seniory, o zorganizování sportovního klání pro děti z dětského domova, o úklid parku. Nebo o vyčištění potoka, o obnovu studánky, o opravu dětského hřiště, o nový nátěr zdi s graffiti od sprejerů. Když se rozhlédnete po svém okolí, jistě vás samotné napadne, co se tu dá změnit k lepšímu. Chtělo by to vlastně jen pár lidí, kteří nejsou lhostejní. A trochu toho času. Řekněme tak tři dny. Neboli 72 hodin.

Zmíněných dvaasedmdesát hodin uplynulo od 12. do 14. října. Během této doby proběhla v naší republice řada dobrovolnických akcí. Kdykoliv ve výše uvedeném termínu – a zároveň jakkoliv dlouho v takto daném časovém rozmezí – se obětaví lidé v Čechách, na Moravě i ve Slezsku pustili do činností, jimiž pomohli druhým, přírodě, zkrátka okolí. A nebyli v tom sami. Tou dobou totiž přiložili ruku k svému vyhlédnutému dílu i jejich neznámí kolegové v partách nadšenců na Slovensku, v Maďarsku, v Rakousku, ve Slovinsku či v Bosně a Hercegovině. Zmíněný projekt probíhá v některých evropských zemích už více než deset let a za tu dobu se do něj zapojilo přes 200 000 dobrovolníků. U nás zvedla pomyslnou pořadatelskou rukavici Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) a povědomí o projektu šíří pod názvem „72 hodin – Ruku na to!“. „Smyslem projektu je zapojit během dvaasedmdesáti hodin co nejvíce dobrovolníků a ukázat jim, že stačí málo, aby dokázali mnoho! Přesvědčit je, že jsou sami schopni změnit věci, které se jim nelíbí,“ vysvětluje místopředseda ČRDM Ondřej Šejtka, hlavní koordinátor. Pokud vás myšlenka 72 hodin zaujala, vše potřebné snadno zjistíte na webu www.72hodin.cz.

Pro případ, že by snad nadšencům nechyběl elán, ale netušili by, do čeho konkrétně se pustit, inspiraci jim nabídne databáze na webu příbuzného projektu ČRDM „Nelíbí se mi to“

(www.nelibisemito.cz). Oč se jedná? Komu není lhostejné, jak jeho okolí vypadá, má nyní k dispozici nový nástroj, jehož pomocí může na zanedbaný kout naší republiky alespoň upozornit. Prostřednictvím Facebooku pak může databázi míst nevábneho vzhledu sdílet poměrně široká komunita; může o ní vést diskusi, hodnotit její jednotlivé položky a snažit se o dílčí nápravu. „K dispozici je již také aplikace pro mobilní telefony,“ doplňuje Ondřej Šejtka. „Majitelé telefonů s operačním systémem android mohou jednoduše vyfotit například posprejovanou zeď a její obrázek pomocí mobilního telefonu ihned umístit do interaktivní mapy,“ vysvětlil, jak může přidání nového záznamu také fungovat. Text na internetových stránkách projektu „Nelíbí se mi to“ je vcelku výmluvný: Máš plné zuby rozmlácených a zanedbaných míst, špíny a neochotných lidí? Nemůžeš se na to už dívat? Ukaž, co se ti nelíbí, a označ to na mapě. Ať to všichni vidí! Na webu také probíhá hlasování o nejdopudivější kout v ČR: každý uživatel může přidat svůj záporný hlas – a tímto „lajkováním naruby“ ukázat ostatním, že ani jemu se dané místo vůbec nelíbí. Na monitorech PC si mohou mapu s rozrůstající se databází zobrazit – stejně jako každý jiný – odpovědní magistrátní úředníci a další činitelé místních samospráv, respektive majitelé daných

objektů. Databáze může být užitečná jednak jim, a jednak i případným dobrovolníkům, kteří by se chtěli na odstranění některé z „vad na kráse“ – byť té sebenepatrnější – sami podílet.

-red- s využitím informací Tomáše Hurta, koordinátora mezinárodních výměn v rámci projektu 72 hodin

**Tři dny dobrovolnických aktivit
12.–14. října 2012**

72 hodin

RUKU NA TO!

**Zaregistruj
svůj projekt!**

www.72hodin.cz

Hledáme instruktory

Sport Pöschl Bavorská Železná Ruda

**hledá instruktory lyžování a snowboardingu
pro děti i dospělé.**

Praxe není podmínkou.

Zájemci, hlaste se prosím v provozovně Sport Pöschl v Bavorské Rudě
nebo na tel. +49 171 826 7628 (pan Pöschl).

Ze školy i za školou**ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY**

Říjen nás posunul rovnou z krásného barevného podzimu do sněhové nadílky, která se dětem moooc líbila.

V předškolní třídě Sluníček se rozběhla mimoškolní výuka: hra na flétnu, výtvarná dílna a němčina hrou. Paní učitelky hravou formou rozvíjejí poznání, dovednosti. Nabídkou těchto aktivit dávají dětem možnost více rozvíjet jejich schopností před vstupem do ZŠ.

Sluníčka jsou opravdu aktivní a už 3. října jela do Klatov do bazénu na první lekce plavání. A potom každou středu dopoledne jezdila na výuku, aby 31. října po závěrečné hodině získala diplom o plaveckých dovednostech. V bazénu se jim líbilo a cesta autobusem byla také příjemná. Děkujeme panu Vonáskovi za dopravu.

Čmeláci na hasičském autě

Veselé plavání

Nejmladší Čmeláci se vydali dál od školky a navštívili Hasičskou zbrojnici. Tam je čekal Patrik Soukup, který dětem ukázal techniku pro hasiče i zázemí, které děti také zajímalo. Možnost vlézt do hasičského auta byl pro ty nejmenší úžasným zážitkem. Děkujeme Patriku Soukupovi za příjemné dopoledne.

Protože pohádky jsou to, co k dětství patří nejvíc, pracujeme ve všech třídách s pohádkami po celý rok. Prvního listopadu děti viděly divadelní představení pohádky „O veliké řepě“. Každá návštěva divadélka v MŠ je příjemnou kulturní událostí pro děti. Loutkové divadlo podtrhuje zájem o živé prožití příběhů a zapojení dětí do pohádky je hlubokým zážitkem pro všechny.

Přejeme vám všem příjemný podzim s knížkou pohádek. *Za kolektiv MŠ Míla Hájková*

Němčina hrou u Sluníček